

NOKUTs tilsynsrapporter

Motedesign

Treider Fagskoler AS

August 2015

NOKUT

Tilbyder/Utdanningssted:	Treider Fagskoler AS ved School of Fashion Industry (SoFI), Oslo
Utdanningstilbudets navn:	Motedesign
Nivå/fagskolepoeng:	120
Undervisningsform:	Stedbasert
Sakkyndige:	Liv Klakegg Dahlin, Lillegerd Hansen
Dato for vedtak:	21. august 2015
NOKUTs saksnummer	15/474

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er til stede for videre behandling jevnfør fagskoletilsynsforskriften § 3-1. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillende forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot de faglige kravene i fagskoletilsynsforskriften §§ 3-2 – 3-8.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Kirsti Bræin
- Liv Klakegg Dahlin

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes et utkast til tilsynsrapport (kapittel 3 i denne rapporten) til tilbyder for kommentarer. Tilbydere kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingen fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. Tilbyder plikter å gjennomføre utdanningstilbudet slik det fremgår av denne rapporten og søknaden som ligger til grunn. Studenter kan lese rapporten for å få inntrykk av hvilken utdanningskvalitet de kan forvente. Yrkeslivet og andre samfunnsgrupper kan også orientere seg om den sluttkompetansen studentene sitter igjen med, og innholdet i utdanningen.

NOKUT, 21. august 2015

Terje Mørland

direktør

Innhold

1	Informasjon om søkeren.....	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningen	1
2	Innledende vurdering	2
2.1	Oppsummering	2
2.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	2
2.3	Konklusjon etter innledende vurdering	5
3	Sakkyndig vurdering av utdanningen.....	6
3.1	Oppsummering	6
3.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	6
3.3	Læringsutbytte (§ 3-2)	11
3.4	Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3).....	16
3.5	Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4).....	22
3.6	Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5).....	26
3.7	Eksamen og sensur (§ 3-6)	31
3.8	Infrastruktur (§ 3-7)	35
3.9	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	36
4	Tilsvarsrunde.....	38
4.1	Søkerens tilbakemelding.....	38
4.2	Sakkyndig tilleggsvurdering.....	43
4.3	Endelig konklusjon fra sakkyndig komité	44
4.4	NOKUTs tilleggsvurdering	44
5	Vedtak	45
6	Dokumentasjon	45

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningen

Treider Fagskoler AS søkte NOKUT 14. juli 2015 om godkjenning av *motedesign* som fagskoleutdanning. Utdanningen er på 120 fagskolepoeng som gis på heltid over to år. Undervisningen vil gis i Oslo, og det er søkt godkjenning for inntil 20 studenter.

Søker har allerede 31 godkjente fagskoleutdanninger.

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmesider, www.treider.no, og hjemmesiden til den underliggende fagskolen School of Fashion Industry, www.sofi.no. Tilbyder gir ikke informasjon om utdanningen som de har søkt godkjenning for på hjemmesidene. Det som står på hjemmesidene om tidligere godkjente utdanninger og opptakskrav til utdanningene stemmer overens med informasjonen NOKUT har. Hjemmesidene inneholder ikke informasjon som kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet.

2 Innledende vurdering

Teksten i dette kapitlet er NOKUTs administrative vurdering av de grunnleggende forutsetningene som må være oppfylt for kunne tilby fagskoleutdanning. Noen av kravene vurderes både av NOKUTs administrasjon, og den sakkyndige komiteen. Der det forekommer «vi» i kapittel 2, er det et uttrykk for NOKUTs administrasjon. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

Fra og med søknadsrunden med frist 15. februar 2014, vurderer vi om utdanninger oppfyller kravene i forskrift om tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanning (fagskoletilsynsforskriften). Vi vurderer også tilbyders kvalitetssikringssystem, styringsordning og reglement i lys av den nye forskriften, selv der tilbyder har fått dette godkjent før forskriften trådte i kraft.

Vi gjør oppmerksom på at vurderingen av tidligere godkjente kvalitetssikringssystem, styringsordninger og reglement vil være begrenset. NOKUT kan derfor senere påpeke feil og mangler dersom vi ved et fremtidig gjennomsyn avdekker det, selv om vi i denne søknadsrunden skulle finne at kvalitetssikringssystem, styringsordninger og/eller reglement tilfredsstillt kravene.

2.1 Oppsummering

Tilbyder har foretatt justeringer i kvalitetssikringssystemet og reglementet for å tilfredsstillt bestemmelser som har kommet etter at dokumentene først ble funnet tilfredsstillende av NOKUT. Dokumentene anses i hovedsak som tilfredsstillende, men de mangler dato for når styret har godkjent dem. Det fremgår heller ikke av styringsinstruksen hvem som har godkjent den og når. Videre er det behov for presiseringer i styringsinstruksen og instruksen for klagenemnden. Dette er imidlertid mangler NOKUT ikke har påpekt tidligere. Søknaden går videre til sakkyndig vurdering, men tilbyder må gjøre rette opp i må-punktene før en eventuell godkjenning av utdanningen kan finne sted.

2.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

2.2.1 Krav i fagskoleloven med forskrifter

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.
 - System for kvalitetssikring
 - Organisasjon og ledelse. Det er tilbyders styre som er ansvarlig for utdanningen.
 - Studentenes læringsmiljø og rettigheter.
 - Vitnemål.
 - Reglement. Reglementet skal fastsette studentenes rettigheter og plikter, og være utformet slik at det sikrer lik og upartisk behandling.
 - Klageinstans. Styret selv fastsetter regler for klagebehandling. Minst én student skal være medlem i klageinstansen.

Vurdering

System for kvalitetssikring

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 16. juli 2010, jf. NOKUTs sak 10/233.

I fagskoletilsynsforskriften stilles det tydeligere krav til systembeskrivelsen, og til at tilbyder skal sette mål for kvaliteten i utdanningen. Vi har vurdert om systembeskrivelsen på en tilfredsstillende måte ivaretar de nye kravene. Vi har også vurdert om årsrapporten tilfredsstillende bestemmelsene § 5-1 (5) med merknader.

Det fremgår av systembeskrivelsen (Treider Fagskoler Kvalitetshåndbok) at tilbyder setter mål for kvaliteten i utdanningene og indikatorer for måloppnåelsen. Det er vedlagt en årsrapport for 2013/2014 som er styregodkjent. I årsrapporten er tilbakemeldingene fra studenter, lærere, sensorer og eksterne interessenter presentert og analysert, ulike tiltak er diskutert, og dette anses som tilfredsstillende. Imidlertid fremgår det ikke av systembeskrivelsen at den er godkjent av styret. Det står at den er revidert og godkjent av «ledergruppa» 4. februar 2015, men i organisasjonskartet synes det ikke som om «ledergruppa» er ensbetydende med «styret». Dette er imidlertid ikke påpekt i tidligere vurdering av tilbyders system for kvalitetssikring (sist vurdert i sak 13/676), og vi stopper derfor ikke søknaden på bakgrunn av dette, men tilbyder må rette opp i mangelen før en eventuell godkjenning av den omsøkte utdanningen.

Organisasjon og ledelse

NOKUT har tidligere funnet styringsordningen tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 12/151. Det fremgår at vedlagte «styreinstruks for Treider Fagskoler AS» er vedtatt 26. september 2014, men det står ikke hvem som har vedtatt det. Dette er ikke påpekt i forrige vurdering (sak 13/676), men tilbyder må rette det opp før en eventuell godkjenning av den omsøkte utdanningen. Vi ser også at det ikke fremgår av styrevedtektene/styreinstruksen at styret har ansvar for selv å behandle klager eller for å oppnevne en særskilt klagenemnd. Styret skal altså velge dette selv, mens det i Treider Fagskoler AS sin styreinstruks står at «styret skal oppnevne klagenemnden som skal bestå av tre medlemmer hvorav en er studentrepresentant». Styrevedtektene vedtas som regel av eier eller en generalforsamling, og det blir derfor misvisende å angi hvem som skal behandle klager i styrevedtektene. Når det står i vedtektene at klager skal behandles av en klagenemnd, er det i realiteten eier eller generalforsamlingen som har vedtatt hvem som skal behandle klagen. Dette ble imidlertid heller ikke påpekt i forrige vurdering av styringsordningen. Tilbyder må presisere i styreinstruksen at styret har ansvar for selv å behandle klager eller for å oppnevne en særskilt klagenemnd.

Styret skal ha minimum fem medlemmer med fulle rettigheter og plikter. I tillegg er det et krav at styret skal ha representanter for studentene og de ansatte i styret. Disse representantene skal som et minimum ha møte-, tale- og forslagsrett i de tilfeller styret behandler saker av betydning for gjennomføringen av godkjent fagskoleutdanning. Det fremgår heller ikke av styreinstruksen at styret skal bestå av minst fem medlemmer med fulle rettigheter og plikter og at de må ha student- og ansatterepresentant med minimum møte-, tale- og forslagsrett i de tilfeller styret behandler saker av betydning for gjennomføringen av godkjent fagskoleutdanning. Dette må også presiseres i styreinstruksen. Det må fremgå tydelig hvordan representanter for studentene og ansatte velges, og hvilke rettigheter representantene har.

Det er videre en mindre uoverensstemmelse mellom listen over styremedlemmer som er lagt ved søknaden og styremedlemmene som er registrert i enhetsregisteret. NOKUT forutsetter at tilbyder oppdaterer informasjon om hvilke medlemmer som sitter i styret fortløpende.

Studentenes læringsmiljø og rettigheter

Søknaden dokumenterer på en tilfredsstillende måte hvem som har ansvar for de oppgaver som er beskrevet i fagskoleloven § 4, og som påvirker studentenes rettigheter. Det kommer tydelig frem i styreinstruksen at styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø.

Vitnemål

Tilbyders mal for vitnemål inneholder all nødvendig informasjon. Vitnemålet tilfredsstiller kravene i fagskoleloven med forskrifter.

Reglement

NOKUT har tidligere funnet reglementet tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 12/456. Det vedlagte reglementet er «ajourført februar 2015», men det fremgår ikke om styret har godkjent reglementet. Tilbyder må føre opp dato for når styret har godkjent reglementet, men søknaden blir ikke stoppet på grunn av denne mangelen ettersom vi ikke har påpekt dette i forrige vurdering.

Vi ser for øvrig at reglementet er justert for å tilfredsstille nyere bestemmelser etter at reglementet først ble vurdert som tilfredsstillende av NOKUT (som for eksempel bestemmelser om innpass og fritak), og reglementet tilfredsstiller således kravene i fagskoleloven og tilhørende forskrifter.

Klageinstans

I fagskoletilsynsforskriften stilles det krav om at det skal være en studentrepresentant med personlig vara i klageinstansen. Hos tilbyder er en særskilt klagenemnd klageinstans. I tilbyders instruks for klagenemnd fremgår det at «klagenemnden skal ha tre medlemmer og ett varamedlem. Ett av medlemmene er studentrepresentant som er student ved skolen». Tilbyder må tydeliggjøre at studenten i klagenemnden skal ha en personlig vara som er valgt av studentene. Slik det nå står kan det synes som om varamedlemmet erstatter hvilket som helst medlem i klageinstansen, og at vedkommende ikke nødvendigvis er en student.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- påføre når styringsordningen, systemet for kvalitetssikring og reglementet er vedtatt og av hvem
- presisere i styreinstruksen at styret har ansvar for selv å behandle klager eller for å oppnevne en særskilt klagenemnd
- presisere i styreinstruksen at styret skal bestå av minst fem medlemmer med fulle rettigheter og at de må ha student- og ansattrepresentant med minimum møte-, tale- og forslagsrett i de tilfeller styret behandler saker av betydning for gjennomføringen av godkjent fagskoleutdanning, og det må fremgå hvordan representantene velges
- tydeliggjøre at studenten i klagenemnden skal ha en personlig vara som er valgt av studentene

2.3 Konklusjon etter innledende vurdering

Søknaden går videre til sakkyndig vurdering.

Tilbyder må imidlertid før en eventuell godkjenning kan vedtas

- påføre når styringsordningen, systemet for kvalitetssikring og reglementet er vedtatt og av hvem
- presisere i styreinstruksen at styret har ansvar for selv å behandle klager eller for å oppnevne en særskilt klagenemnd
- presisere i styreinstruksen at styret skal bestå av minst fem medlemmer med fulle rettigheter og at de må ha student- og ansatterepresentant med minimum møte-, tale- og forslagsrett i de tilfeller styret behandler saker av betydning for gjennomføringen av godkjent fagskoleutdanning, og det må fremgå hvordan representantene velges
- tydeliggjøre at studenten i klagenemnden skal ha en personlig vara som er valgt av studentene

3 Sakkyndig vurdering av utdanningen

Teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

3.1 Oppsummering

Etter gjennomgang av denne søknaden mener vi at tilbyder har levert en svært god søknad, men vi har funnet flere punkter som det er viktig at tilbyder endrer på.

Disse er innen punkt 3.1.2 Samarbeid med yrkesfeltet. Her må tilbyder legge frem formelle samarbeidsavtaler med relevante aktører. I punkt 3.3 Læringsutbytte, har vi et krav om at tilbyder må gjøre læringsutbytter mer konkrete og fagrelaterte. I tillegg har vi i punkt 3.4.3 Studieplan, satt opp et krav om at tilbyder må oppdatere begrepsbruken fra «mål» til «utbytte».

Innen undervisningsformer og læringsaktiviteter må tilbyder synliggjøre hvor mye veiledningstid studenten har krav på og hvordan studentene veiledes utenom lærerstyrt undervisning.

Under punkt 3.6 Fagmiljø tilknyttet utdanningen, må tilbyder konkretisere og tydeliggjøre kravene til formell kompetanse i kravspesifikasjonen og presisere i kravspesifikasjonen at minst én i lærerstaben tilknyttet utdanningen skal ha formell pedagogisk kompetanse, med eksempler på hva slags utdannelse som vil være relevant.

Innen punkt 3.7 Eksamen og sensur har vi også et sentralt punkt som tilbyder må endre på; de må tydeliggjøre hvordan gjennomføring av sensur gjennomføres.

Det er også noen punkter som vi mener må endres, men som ikke er så sentrale som de tidligere nevnte. Dette gjelder for eksempel, i punkt 3.4.3, at tilbyder må være konsekvent i begrepsbruken på studieplan/fagplan; og i punkt 3.6. Fagmiljø tilknyttet utdanningen, hvor vi påpeker at tilbyder må konkretisere hva som legges i begrepet «bransjeerfaring».

Vi har også kommet med ulike anbefalinger, i form av bør-punkter, som vi mener tilbyder bør se på for å gjøre sitt utdanningstilbud enda bedre. Dette omfatter for eksempel forbedring av grafiske fremstillinger som gjør disse tydeligere, men som ikke er nødvendig for en godkjenning av utdanningen.

For alle må- og bør-punktene henviser vi til konklusjonen under hvert punkt i denne tilsynsrapporten.

3.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

3.2.1 Opptak

(1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav: a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.

Vurdering

Generelt om opptaket

Tilbyder viser i søknadskjemaet til skolens regler for opptak. Disse er beskrevet i studiereglementets kapittel 5–7 og i studieplanens kapittel 6.

I studiereglementet kapittel 5-6 beskrives det generelle reglementet for opptaket ved Treider og hvordan dette praktiseres. Det vises til at det praktiseres rullerende opptak, hvem som er ansvarlig for opptaket, muligheter for studiesamtaler og veiledning. I tillegg beskrives søknadsprosedyrer, mulighet for klage på vedtak om opptak eller avvisning av søknad, innpassing og fritak med mer.

Tilbyder viser i studiereglementets kapittel 7 til hva som kreves for opptak som fullført og bestått videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse, det vil si nivå 4 i NKR. Det beskrives også hva som kreves for å få opptak basert på realkompetanse, hva dette er og hva som kreves for å bli realkompetansevurdert. Det fremgår at «realkompetanse er all den kompetansen en person har skaffet seg gjennom utdanning, lønnet eller ulønnet arbeid, organisasjonserfaring, fritidsaktiviteter eller på annen måte», og at «søkere som ønsker å bli realkompetansevurdert må ha en alder som minimum tilsvarer normalalderen for fullført aktuell videregående opplæring».

Det henvises til de enkelte studieplanene for mer informasjon om hvilken kompetanse og erfaring som ansees som relevant for opptak til den enkelte utdanning. Det henvises også til fagskolens hjemmesider for informasjon om hvilke utdanningsprogram fra videregående opplæring som kreves for opptak og andre spesifikke opptakskrav per utdanning.

Opptak til motedesign

I studieplanen for motedesign kapittel 6 er opptaket ytterligere beskrevet, blant annet med en grafisk fremstilling. Det er også henvist til studiereglementet. Vi mener at den grafiske fremstillingen er litt uklar, og tilbyder bør forsøke å gjøre den tydeligere. Vi anbefaler tilbyder å kun fremstille de fullførte studieretningene som direkte leder til opptak (VG3), altså er det unødvendig å nevne VG1 og VG2. Dette vil forenkle fremstillingen for potensielle søkere.

Formelle opptakskrav til motedesign er delt i tre kategorier:

Kategorier 1 er fullført og bestått videregående skole med vitnemål eller fagbrev fra videregående opplæring og studiekompetanse med yrkesfag. I den grafiske fremstillingen er de ulike relevante programområdene listet opp, som for eksempel Studiespesialisering med formgivingsfag, Medier og kommunikasjon, Design og håndverk, men også Design og tekstil, Herreskredderfaget med flere. Her må det fremlegges vitnemål eller fagbrev fra videregående opplæring.

Kategori 2 er opptak på bakgrunn av realkompetanse i form av fullført og bestått videregående skole fra andre programområder, fagbrev eller svennebrev enn de som er oppgitt som formelle opptakskrav. Her må det fremlegges vitnemål eller fagbrev fra videregående opplæring, vitnemål annen utdanning og/eller attester fra arbeidsgivere, frivillige organisasjoner eller lignende.

Kategori 3 er øvrig realkompetanse for personer uten fullført videregående opplæring, men som har annen utdanning og/eller relevant arbeidserfaring. Her må vitnemål fra annen utdanning, attester fra arbeidsgivere, frivillige organisasjoner eller lignende fremlegges.

Realkompetansevurderingen er ytterligere beskrevet i studieplanen med beskrivelse av hva søkere med relevant realkompetanse må dokumentere. Her er hvilke mål som blir lagt til grunn for realkompetansevurderingen listet opp som: kunnskap om visuell framstilling, kunnskap om skissetegninger, arbeidstegninger og illustrasjoner, materialforståelse, tekstilforståelse, formforståelse, produktkunnskap og trendforståelse, for å nevne noen få. I tillegg har tilbyder laget en oversikt med eksempler på alternativ realkompetanse for opptak på *motedesign*. Denne oversikten består også av konkret opplisting som kan være til hjelp for en potensiell søker. Mesteparten av litteraturen er på engelsk, og vi savner derfor informasjon til søkere om at de må kunne engelsk. Tilbyder bør informere om at engelskkunnskaper er nødvendig.

Opptaksprøve

I tillegg må alle søkere til utdanningen delta i en opptaksprøve. Søkere må til denne levere en dokumentasjon bestående av fire deler. Dette er formulert i studieplanen punkt 6.5 og er en tegneoppgave, en dokumentasjon på fire egne arbeider, et skriftlig arbeid og en personlig tekst gitt i henhold til en oppgave. Denne dokumentasjonen bedømmes av en opptakskomite. Det er i studieplanen satt opp flere skjemaer som gir utdypende forklaring på hva som er hensikten med oppgavene og hvilke vurderingskriterier som blir benyttet. Prosedyren av denne er videre beskrevet i en ny tabell (punkt 6.6), hvor det er satt opp kriterier med vektning av oppgaven med tallkarakterer. Opptaksprøven brukes til å rangere søkere. Det er også satt inn i planen en tabell som gir forklaring på vurderingskriteriene i forhold til tallkarakterene.

Punkt 6.8 i studieplanen inneholder en beskrivelse av hvilke ulike oppgaver som kan gis og hvilke temaer som kan gis i en opptaksprøve. Dette kan være klagjørende for potensielle søkere.

Ved å gi en så grundig forklaring av de ulike aspektene ved opptaket og opptaksprøven, legger tilbyder et svært godt grunnlag for at opptaksprøven blir lettfattelig, klar og gir like muligheter til søkerne.

Vi vurderer opptaksordningen til tilbyder som hensiktsmessig for utdanning, og konkret og tydelig formulert.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en meget tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- gjøre den grafiske fremstillingen av opptakskravene tydeligere
- informere om at engelskkunnskaper er nødvendig, i studieplanens bestemmelser om realkompetanse

3.2.2 Samarbeid med yrkesfeltet

(2) Tilbyder skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Vurdering

Tilbyder viser i søknaden sin til at Treider Fagskoler har et godt samarbeid med næringsliv og offentlige etater gjennom de eksisterende kurs og utdanninger de har. De nevner for eksempel kjøpesentre, motebutikker og -kjeder, magasiner, NAV, offentlige kontorer og ulike bemanningsbyråer. I forbindelse med moteutdanningene viser tilbyder til at skolen har en rekke samarbeidspartnere, både knyttet til gjesteforelesninger, bedriftsbesøk, praksisplasser, og oppdrag for studentene.

Tilbyder beskriver et godt og velfungerende samarbeid som har flere funksjoner og synergieffekter. Tilbyder fremholder yrkesfeltets påvirkning av det faglige innholdet i studiet, ved at kommunikasjonen med samarbeidspartnerne gir viktige innspill til at studietilbudet er mest mulig oppdatert i henhold til krav og ønsker i arbeidsmarkedet. Vi ser at dette samarbeidet er også noe som studentene nyter godt av.

Samarbeidet er basert på at flere av faglærerne har engasjement i fagfora/foreninger innenfor motedesign og moteindustri. Bemanningsbyråer kommer to ganger per år til skolen for direkte kontakt med studenter med tanke på rekruttering. Skolen har jevnlig kontakt med næringslivet generelt, grunnet kandidater som har fått seg jobb og bedrifter som etterspør spesifikke kandidater.

Samarbeidet med yrkesfeltet favner også i noen tilfeller prosjektarbeid og/eller praksis. Dette medfører kontakt med eksterne institusjoner for både skole og studenter. Tilbyder viser til at skolen også ofte blir kontaktet med forespørsel etter «interns», hjelp til «eventer» eller prosjekter av kortere varighet.

Samarbeidet omfatter mer enn ti konkrete aktører innen bransjen. Vi drar kjensel på flere av de oppgitte aktørene. Det varierer fra helt nye til etablerte aktører. Vi har ikke god kjennskap til aktørene, men vet at de ikke er store aktører i markedet. Vi anser dette som positivt, fordi det kan gi studenter et innblikk i en dynamisk side av bransjen. Det kan gi mulighet for studenter for samarbeid og arbeidsoppgaver i fremtiden som de kan prege selv og som de ikke ville fått med seg hos større og veletablerte aktører. Vi vil dog anbefale tilbyder å også etablere samarbeid med større aktører, fordi det vil gi et annet innblikk i yrkesfeltet de sikter mot.

Tilbyder har ikke lagt ved inngåtte samarbeidsavtaler eller intensjonsavtaler. Tilbyder må legge frem formelle samarbeidsavtaler med relevante aktører. Vi er imidlertid klar over at dette skyldes sakens natur, med at dette er en hastesøknad, og at tilbyder har fått signaler fra NOKUT om at de ikke behøver ha disse avtalene på plass nå; de vil kunne få et tilsagn om godkjenning, men avtalene må foreligge før en eventuell godkjenning kan vedtas.

Vi vurderer tilbyders samarbeid med yrkesfeltet som godt og bredt og som et samarbeid som kan gi skolen en mulighet til å oppdatere seg på markedets behov for kompetanse og tilpasse de godkjente utdanningene de har. Vi ser også at samarbeidet gir næringslivet muligheter til å rekruttere studenter til jobb og studenter muligheter for å bygge nettverk i løpet av studietiden.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må legge frem formelle samarbeidsavtaler med relevante aktører.

Tilbyder bør også etablere samarbeid med større aktører.

3.2.3 Standarder, konvensjoner og avtaler

(3) Utdanninger som reguleres av nasjonale eller internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler skal tilfredsstillende kravene i disse.

Beskrivelse

Kravet er ikke relevant for denne utdanningen.

3.2.4 Praksisavtaler

(4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Beskrivelse

Kravet er ikke relevant for denne utdanningen.

3.2.5 Fagskolepoeng og arbeidsmengde

(5) Utdanningen skal ha et omfang av 30, 60, 90 eller 120 fagskolepoeng.

(6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500-1800 timer per år.

Vurdering

Den toårige utdanningen gir 120 fagskolepoeng, 60 for hvert år. Det samlede antall arbeidstimer for studentene er 3510 timer; 1730 timer det første året og 1780 timer det andre året.

Både fagskolepoeng og timeantall er akseptabelt i henhold til fagskoletilsynsforskriften. Vi anser utdanningens omfang som korrekt, dette må være en toårig fagskoleutdanning. Vi anser arbeidsmengden som ambisiøs, men sannsynlig.

Studiet er et fulltidsstudium, og det gjør det troverdig at studentene kan ha kapasitet til å arbeide 3510 timer i løpet av en toårsperiode. Der hvert emne er beskrevet i studieplanen, under det tilbyder kaller «overordnet fagplan», går det klart frem hvor mange arbeidstimer studentene forventes å legge inn i hvert emne. Studieplanen gir studentene på denne måten en forutsigbarhet på hvilken arbeidsinnsats som forventes av dem i studiet.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.3 Læringsutbytte (§ 3-2)

Utdanningen skal gi ett samlet læringsutbytte som er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet skal beskrive kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

NOKUT gjennomfører i 2014 og 2015 et forsøk hvor vi deler opp den sakkyndige vurderingen av en godkjenningssøknad i to. I den første delen vurderer et panel om læringsutbyttebeskrivelsen (LUB) i den aktuelle søknaden er utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR).

Denne søknaden ble mottatt og satt i behandling utenfor vanlig søknadsfrist. Utdanningens læringsutbytte har derfor ikke blitt vurdert av panelet.

3.3.1 Sakkyndiges vurdering

Studieplanen for *motedesign* gis innledningsvis en oversikt over studiets generelle målsettinger og læringsutbytte for hele studiet. Dette utbyttet beskrives i en del som kalles «Plan for utdanningen». I delen som kalles «Overordnet fagplan Motedesign toårig fulltid», beskrives alle de tolv emnene studiet består av, og det er angitt læringsutbyttebeskrivelser for hvert emne, delt i kunnskaps-, ferdighets- og generelle mål. Nedenfor vil vi først gi vår vurdering av den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen, og deretter vurdere emnenes læringsutbyttebeskrivelser.

Den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen

Struktur

De overordnede læringsutbyttene for utdanningen er identisk beskrevet i søknaden og i studieplanen, og er uttrykt i kategoriene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. Vi finner at de ulike deskriptorene er plassert i de riktige kategoriene.

Vi ser at tilbyder benytter begreper som «læringsutbyttmål». Vi gjør oppmerksom på at man har gått fra å bruke begrepet «mål» for utdanninger til å omtale «utbytte» av utdanningen, jf. kapittel 3.4.3 Studieplanen. I vår vurdering vil vi konsekvent bruke utbytte, selv om tilbyder har skrevet mål.

Relevans for yrkesfeltet

Vi vurderer det overordnede læringsutbyttet som relevant for yrkesfeltet, og at det vil gi studentene en kompetanse som er brukbar for bransjen. Kandidatene vil kunne være i stand til å gå rett ut i jobb etter endt utdanning. Læringsutbyttet er oppdatert og inkluderer nye utfordringer bransjen står ovenfor, som dens ansvar for miljø og etikk.

Etter å ha gått gjennom studieplanen sitter vi igjen med flere spørsmål knyttet til utdanningens særpreg og innhold i forhold til andre tilbydere, men særlig om hva som skiller denne utdanningen fra, eller knytter den til, de andre moteutdanningene som tilbyder har. Dette er derimot spørsmål som ligger

utenfor vårt mandat i vurderingen av denne søknaden, selv om det er et viktig spørsmål å stille for fagfeltet og de ulike tilbyderne som finnes. Det kan hende at dette burde opplyses om i studieplaner, på nettsider og i annen informasjon om studiet. Vi har derfor konkludert med at tilbyder bør vurdere om det bør opplyses og informeres mer om studiets særpreg og plassering i utdanningskonteksten på feltet.

Utformet som kompetansebeskrivelse

Utdanningens læringsutbytte er formulert klart og tydelig i studieplanen, og det er mulig for studentene å kontrollere at de får det utbyttet tilbyder beskriver og for fremtidige arbeidsgivere å identifisere kandidatens kompetanse.

Beskrivelsene av læringsutbyttet, på overordnet og på emnenivå, er hovedsakelig kompetansebeskrivende, men det er noen formuleringer vi mener tilbyder bør endre. Noen ganger skriver tilbyder «Kan ...» og «Har ...» som er klart kompetansebeskrivende; men andre ganger brukes «Kunne», som i «Kunne bygge relasjoner ...», eller «Skal», som i «Skal ha ...». Slike formuleringer finnes både der kunnskap, ferdighetskompetanse og generell kompetanse beskrives. Vi anser disse formuleringene som utdaterte her, da de hører til *mål for* og ikke *utbytte av* utdanning.

Tilbyder bør endre slike formuleringer så alle læringsutbyttene tydelig fremgår som kompetansebeskrivende.

Læringsutbyttet er stort sett konkret og viser studentenes kompetanse, men to av de siste punktene i «generell kompetanse» virker upresise og vanskelige å måle:

- «Ha en profesjonell holdning i yrkesutøvelsen»
- «Være kreativ og fleksibel i arbeidsprosessene og i møte med andre»

Tilbyder bør overveie å fjerne disse formuleringene eller omformulere disse.

Læringsutbyttets nivå og oppnåelighet

Vi vurderer det læringsutbyttet tilbyder legger opp til å være realistisk: Dette er en toårig fulltidsutdanning, og motiverte studenter skulle ha alle muligheter for å nå læringsutbyttene.

Læringsutbyttet ligger over dem som gjelder for videregående opplæring og under dem som gjelder for høyskoler/universiteter. Læringsutbyttebeskrivelsene som gjelder for studiet som helhet ligger på nivå 5.2, som de bør på en fagskole 2 som denne utdanningen er. Nivået er altså korrekt.

Samlet er innholdet i læringsutbyttene relevant for yrkesfeltet, slik at studenten oppnår den kompetansen yrkesfeltet har behov for.

Faglig innhold og profil

Nedenfor følger en gjennomgang av det faglige innholdet i den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen i kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Kunnskaper

Deskriptorene er hovedsakelig fagspesifikke og peker på praktiske kunnskaper og teoriområder som er essensielle. Noen av deskriptorene er veldig generiske. Her kan tilbyder bestrebe seg på å gjøre dem enda mer fagrelaterte. Som eksempel kan vi ta det andre punktet i kunnskapsutbyttene: «Ha kunnskap om begreper, teorier, modeller, prosesser og verktøy som anvendes innen motedesign». Her kan man finne frem til de begrepene, teoriene, prosessene som er spesifikke for motedesignfaget, som for

eksempel: «Har kunnskap om konstruksjons og sømbegreper, farge- form og komposisjonsteorier, utvikling av toiler og prototyper, tekstile prosesser og verktøy som anvendes innen motedesign». Slik kan deskriptorene lettere relateres til faget for både studenter og fremtidige arbeidsgivere.

Ferdigheter

Også under «ferdigheter» er noen deskriptorer nesten identiske med de formuleringene man finner i NKR, for eksempel: «Kunne gjøre rede for sine faglige valg». Dette kunne vært formulert mer fagspesifikt som: «Kan gjøre rede for valg av form, tekstiler, farge, teknisk utførelse», slik at det faglige innholdet kommer tydeligere fram.

Generell kompetanse

Læringsutbyttene under «Generell kompetanse» beskriver at kandidaten blant annet skal «kunne planlegge og gjennomføre yrkesrettede oppgaver (...)». Videre skal kandidaten «ha respekt for norsk lovgivning og de regler og normer som gjelder i bransjen», og «kunne bidra til organisasjonsutvikling». Generiske formuleringer som den første deskriptoren her kan gjøres mer fagrettet ved å konkretisere hvilke yrkesrettede arbeidsoppgaver det er snakk om og bli noe sånt som: «Kan planlegge og gjennomføre fremstilling av plagg, kolleksjoner og grafiske kolleksjonsoversikter alene og som deltaker...».

Vi mener tilbyder må konkretisere de overordnede læringsutbyttene og omforme disse fra å være generiske til mer fagrelaterte, i henhold til vår vurdering over.

Emnenes læringsutbyttebeskrivelser

Struktur

Også deskriptorene for emnene er plassert i de riktige kategoriene; kunnskap, ferdighet og generell kompetanse.

Relevans for yrkesfeltet

Læringsutbyttet som beskrives på emnenivå er relevant for yrkesfeltet og vil gi studentene en kompetanse som er brukbar for bransjen. Samlet sett er de emnespesifikke læringsutbyttene oppdatert med hensyn til utviklingen innenfor yrkesfeltet og utfordringer bransjen står overfor (som dens ansvar for miljø og etikk). Ovenfor har vi påpekt at noen av de overordnede deskriptorene for studiet som helhet kan gjøres enda mer fagspesifikke, og vi legger merke til at beskrivelsene av læringsutbyttet for emnene er gjort mer fagspesifikke og detaljerte.

Utformet som kompetansebeskrivelse

Også emnenes læringsutbyttebeskrivelser er hovedsakelig formulert klart og tydelig i studieplanen, slik at studentene kan kontrollere at de får det utbyttet tilbyder beskriver.

Som vi skriver i vurderingen av det overordnede læringsutbyttet, skriver tilbyder noen ganger «Kan...» som er klart kompetansebeskrivende; andre ganger brukes «kunne» eller «Skal ha kunnskap», «Skal ha kjennskap», «Skal kunne». Disse formuleringene bør som nevnt endres til «Kan», «Har kunnskap», «Har kjennskap».

Læringsutbyttens nivå og oppnåelighet

Vi vurderer læringsutbyttebeskrivelsene til å være realistiske også på emnenivå.

Læringsutbyttebeskrivelsene på emnenivå er mange, men så vidt vi kan bedømme ligger de også på nivå 5.2, slik som den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen.

Faglig innhold og profil

I det følgende tar vi for oss de læringsutbyttebeskrivelsene på emnenivå som vi har kommentarer til, når det gjelder det faglige innholdet.

Design 1

Her er det til sammen 34 mål som skal nåes. Vi ser at det er satt av 280 timer til emnet, men foreslår allikevel å gå en runde til og se om det er mulig å kutte litt ned på antallet utbytter av generell kompetanse. Man bør kunne måle om studentene har oppnådd den ønskede kompetansen, og det kan bli vanskelig å få målt om alle målene er lært når de er så mange, (mer om dette i kapittel 3.4.2 Utdanningens innhold og emner). Mange av målene handler om det samme fagområdet, og kan slås sammen og gjøres en smule mer generelle. På den måten kan også fagområdet endres/vektlegges litt annerledes uten at man må skrive en helt ny studieplan. Vi foreslår at «kunnskapsmål 7» til og med «kunnskapsmål 11» bakes sammen. Man kan for eksempel skrive «Har kunnskap om farge teorier, fagterminologi innen farge og fargepsykologi». «Kunnskapsmål 13» kan forkortes til: «Studenten har kunnskap om hvordan moteindustrien bruker fargesystemer». På den måten kan eventuelle nye systemer innlemmes uten at planen må endres.

På samme måte kan «ferdighetsmål 6», 7 og 10 slås sammen, for eksempel ved å skrive: «Kan bruke og gjøre rede for sentrale farge teorier, fargesystemer og korrekt terminologi».

Konstruksjon 1 og Konstruksjon 2

Vi mener at mål 2 for emnet Konstruksjon 2, under «generell kompetanse», kan bli mer presist, slik at det fremgår hvilke relaterte emner det her er snakk om.

Læringsutbyttene for emnene Konstruksjon 1 og Konstruksjon 2 er litt uklare når det kommer til sømteknikk og sømkunnskaper. Tilbyder formulerer kunnskapsutbytter for dette emnet med ord som «ha kjennskap til», «ha kunnskap om» og «ha grunnleggende forståelse av». I søknadens begrunnelse for valg av emner skriver tilbyder:

Søm er et nyttig verktøy for å realisere ideer, og det er viktig at studentene sitter med kunnskaper og ferdigheter som gjør dem i stand til dette. Men det er ikke så mange designere i dag som har et forretningskonsept som baserer seg på at de selv skal produsere opp plagg for salg. De fleste «produserer opp» kolleksjonene sine og vi ser det derfor som nødvendig at studentene får undervisning i produksjon og de tekniske aspektene knyttet til dette.

Til tross for intensjonene som er formulert i søknaden, forblir det uklart i læringsutbyttebeskrivelsen om sømkunnskapene studentene skal tilegne seg er mest teoretiske eller om de er mer praktisk fundert. Den eneste beskrivelsen som angår ferdigheter i å sy, er «ferdighetsmål 1» i emnet Konstruksjon 1, hvor det står at «Studenten skal (...) sy opp forskjellige modeller av skjørt, kjole og overdel». Vi mener at designere må ha gode praktiske kunnskaper og ferdigheter i sømfaget for å kunne velge designløsninger som er tilpasset de ulike tekstiler, bruksområder og visuelle uttrykk og foreslår at læringsutbyttene i disse to emnene gjøres mer konkrete, slik at det fremgår hvilke sømkunnskaper og sømferdigheter studentene skal tilegne seg. De bør gjøres klare og konkrete og gjerne liste opp hvilke praktiske sømferdigheter studentene er forventet å beherske.

Mote og formidling

30 leksjonstimer er satt av til dette emnet, og det er mange mål som skal dekkes. Vi ser det ikke som noe poeng å ha flest mulig mål, og foreslår å slå sammen «kunnskapsmål 3», 4 og 5. «Ferdighetsmål 2» og 4 kan også slås sammen.

Karriereveiledning og entreprenørskap

36 leksjonstimer er satt av til emnet, og vi ser at noen av utbyttene under kunnskaper omhandler samme temaer som utbytter under ferdigheter gjør, innen begge kategorier er det mange mål. For å forenkle bør tilbyder se på om det er mulig å slå sammen flere utbytter under samme kategori. Det kunne for eksempel vært et sammenslåttutbytte under kunnskap som lød: «studenten har kunnskap om CV- og søknadsskriving og hva som kjennetegner en godt oppbygd portefølje», istedenfor å ha dette delt i to kulepunkter. Ettersom en portefølje i stor grad benyttes for å skaffe seg jobb er dette nært beslektet.

Oppsummering

Bortsett fra de innvendingene vi presenterer ovenfor, mener vi at læringsutbyttet som beskrives for hele studiet er konkrete, lettfattelig formulert og målbare. Også de læringsutbyttene som er utarbeidet for hvert av de tolv emnene er konkrete, klart formulert og målbare. Innholdet i den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen for utdanningen som helhet, finner vi igjen i læringsutbyttene som er utformet for hvert emne. Det er en klar sammenheng og konsekvens her.

Som nevnt er det ikke alltid like lett å se om læringsutbyttene er på nivå 5.1 eller 5.2 når det kommer til formuleringene på emnenivå. Det vi kan si er at veldig mange av emnene det blir undervist i ikke finnes på videregående nivå og således kan betraktes som relevante for utdanninger på fagskolenivå 2.

For noen av emnene er det veldig mange kompetanseutbytter som kreves oppnådd, og vi har anbefalt å slå sammen noen av disse.

Fordi «overordnet fagplan» har en kort og konsis beskrivelse av hvert enkelt emne som angir hovedinnholdet av fagstoffet, relevant faglig begrunnelse for dette innholdet og hvordan emnet knytter an til andre emner, er det greit å få tak i den faglige profilen studiet vil ha. I den overordnede beskrivelsen har vi imidlertid påpekt at flere av læringsutbyttene er veldig generelle i formuleringene. Tilbyder må konkretisere utbyttene så det tydelig fremgår at dette er læringsutbytter for fagområdet *motedesign*. Det er ikke tilstrekkelig å kun sette inn «motedesign» der det står «fagområde» i de generiske NKR-deskriptorene.

Læringsutbyttene er beskrevet som den kompetansen studenten har oppnådd gjennom studiet, med unntak av formuleringer som begynner med «skal ha» og «skal kunne», som bør endres til «har» og «kan». Begrepet «mål» bør også erstattes gjennomgående med «læringsutbyttebeskrivelse». Tilbyder har tilpasset innholdet i læringsutbyttene til nivå 5.1 i kvalifikasjonsrammeverket, og i hovedsak gjort formuleringene fagspesifikke.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må konkretisere læringsutbytter og omforme disse fra å være generiske til mer fagrelaterte.

Tilbyder bør

- vurdere om det bør opplyses og informeres mer om studiets særpreg og plassering i utdanningskonteksten på feltet
- overveie å fjerne eller omformulere de upresise formuleringene «Ha en profesjonell holdning i yrkesutøvelsen» og «Være kreativ og fleksibel i arbeidsprosessene» som er vanskelige å måle
- rette opp formuleringer som «Skal kunne», «Skal ha» og så videre, til «Kan» og «Har»
- konkretisere læringsutbyttene i emnene Konstruksjon 1 og Konstruksjon 2 når det kommer til sømkunnskaper studentene er ment å tilegne seg.
- vurdere å kutte ned på antall utbytter i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse knyttet til flere av emnene, for eksempel ved å kombinere tilstøtende utbytter

3.4 Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3)

3.4.1 Utdanningens navn

(1) Utdanningens navn skal være dekkende for innholdet og det læringsutbyttet utdanningen gir.

Vurdering

Studiet heter *motedesign*. «Motedesign» er et begrep som knyttes til design/produksjon av moteartikler og som innebærer at den som utøver aktiviteten profesjonelt har tilegnet seg en rekke kunnskaper, både praktiske og teoretiske, som har med moteproduksjon å gjøre.

Emnene det undervises i vil til sammen bygge opp kunnskaper som gjør studentene i stand til å utføre de oppgavene som kreves av en profesjonell yrkesutøver innen dette faget. I studieplanen side 9 skriver tilbyder at «utdanningen er rettet mot personer som ønsker å jobbe innenfor design, innkjøp og produksjon av mote».

Studieplanen for dette toårige studiet inkluderer alle de viktigste kunnskapene som kreves for å kunne drive med de delene av motedesign tilbyder nevner. Videre er begrepet «motedesign» godt innarbeidet i norsk språk

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.4.2 Utdanningens innhold og emner

- (2) Utdanningens innhold skal være egnet for å nå læringsutbyttet.
(3) De ulike emnene skal til sammen bidra til at studentene oppnår utdanningens totale læringsutbytte.

Vurdering

I den delen av studieplanen som heter «Plan for utdanningen. Motedesign. Toårig fulltid» (side 1–37) finnes det et punkt som heter «Den indre sammenhengen i utdanningen», punkt 3.4. Tilbyder har gruppert utdanningens tolv emner i fire samlende moduler:

Kort beskrivelse av utdanningens moduler

- **Design** er nevnt, men ikke beskrevet i punkt 3.4 «Den indre sammenhengen i utdanningen»
- **Produksjon** er sentrert rundt fagene industriell mønsterkonstruksjon, tekstilkunnskap og hvordan de to fagene har overføringsverdi til designmodulen.
- **Motedesign** inkluderer motehistorie, mote og samtid, trender og «motens mekanismer» som kan forstås som motesosiologi. Tilbyder argumenterer for at kunnskaper innen disse fagene vil gjøre studentene i stand til å se mote i et langtidsperspektiv og dermed forstå og forutsi fremtidige trender.
- **Støttefag** er en modul der de mer forretningsmessige aspektene av faget belyses. Studentene får innblikk i den delen av jussen som er bransjerelatert, de får besøke bedrifter og profesjonelle designere og produsenter, og de får innblikk i å lage portefølje og opplæring i jobbsøking. Entreprenørskap vil sette studentene i stand til å utvikle og teste forretningsideer.

Tilbyder bør beskrive modulen Design i studieplanens punkt 3.4, på lik linje med de andre modulene.

Helt til slutt i den delen vises en oversikt over hvilke emner det undervises i det første året og i det andre året, hvilke eksamener som skal bestås innen hvert emne, hvor mange fagskolepoeng hver eksamen utløser og når (hvilket semester) hvert emne undervises i.

I navnet på modulene er det et lite sprik mellom den planen som heter «Plan for utdanningen», side 1 til 37, og den planen som heter «Overordnet plan», side 38-76. I den overordnede planen heter de fire modulene: Design, Produksjon, Motedesign og kontekst, og Støttefag. Dette må tilbyder rydde opp i så modulnavnene er konsekvent brukt i hele studieplanen.

Vi ser at det er behov for å tydeliggjøre de to grafiske fremstillingene av utdanningens omfang, timebelastning og fagskolepoeng på side 36 og side 37. Fremstillingen på side 37 er litt uklar; her ser det ut som det eneste emnet det blir undervist i det første semesteret i det første året er Mote og formidling. I annet år ser det ut som all undervisningen foregår i det 4. semesteret og at det ikke er noe undervisning det 3. semesteret. Dette bør det ordnes opp i.

«Overordnet fagplan», tilbyders undervisningsplan på emnenivå

Vi holder oss heretter til det som står i «Overordnet fagplan» fordi denne planen helt konkret beskriver moduler, fag og emner:

På side 39 og 40 vises en grafisk fremstilling av hvilke emner det blir undervist i innen hver modul gjennom begge årene. Oversikten angir emnens navn, lister kort opp innholdet og hvor mange undervisningstimer det er satt av til hvert emne.

Deretter følger en beskrivelse av hvert av de tolv emnene med læringsutbyttene for hvert emne, (disse er vurdert i kapittel 3.3 Læringsutbytte). Så kommer pensumlitteraturen for emnet, og til slutt en oversikt over leksjonene som utgjør emnet. Hver leksjon har fått en tittel som angir hovedfokuset for leksjonen, og hovedpunktene for undervisningsinnholdet er listet opp sammen med timeantallet for leksjonen. Her finnes også en liste over pensumlitteraturen som tilhører hvert emne. Litteraturen er hovedsakelig på engelsk, og tilbyder har ikke angitt sideantall som skal studeres.

Både den grafiske oversikten og beskrivelsene av hvert emne er oversiktlig og klar. Det første året begynner med teoretiske emner på høsten, for så å gå over i praktiske kunnskaper. Tilbyder skriver selv i søknaden at «... studentene først får formidlet teori og deretter demonstrert teknikker og prosesser. På dette stadiet vil undervisningen bære preg av å være lærerstyrt. Studentene skal så gjennomføre oppgaveløsning, individuelt eller i gruppe, under veiledning. Ved å se, lære og forsøke seg vil studentenes kunnskapsbase utvikle seg...» (§ 3-3(4) i søknaden).

Kommentarer og vurderinger av emnene

Vi mener at emnene som utgjør studiet er sentrale emner innen faget. Det er en god balanse mellom teorifag og praktiske emner. Omfanget av emnene vises i antall fagskolepoeng hvert emne utløser, (se oversikt side 37 og den grafiske oversikten på side 36 som viser timeantall, egenstudier og belastningsnøkkel for hvert emne, begge oversiktene finnes i «Plan for utdanningen»). Vi gjenkjenner også de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene i enkeltemnene. For eksempel er et overordnet læringsutbytte slik formulert: «Kjenne til motebransjens og motedesignerens historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet». På emnenivå i emne Motehistorie og modernitet finner vi igjen læringsutbyttet, men her mer konkret formulert. «Studentene skal kjenne til hovedtrekkene i europeisk drakthistorie». Temaet gjenfinnes på leksjonsnivået hvor vi finner leksjoner som heter «Eldre motehistorie», «Motehusene» og «Samtidige designere». Det er tydelig at tilbyder har en stringent tilnærming til sammenhengene mellom overordnede nivåer, emnenivåer og leksjonsnivåer som sikrer at studentene skal nå læringsutbyttet det er lagt opp til.

Det går frem at de praktiske emnene «Design 1» og «Design 2» og «Konstruksjon 1» og «Konstruksjon 2» har mange flere undervisningstimer og egenstudier enn teorifagene. Det er i overenstemmelse med våre vurderinger; motedesign er et fag der studentene må beherske de praktiske delene av emnet grundig. Disse fagene er «modningsfag» og tar lang tid å mestre.

Vi har allikevel en bemerkning når det kommer til opplæringen i sømfaget i emnene Konstruksjon 1 og Konstruksjon 2, som kan se ut til å være for lite praktisk orientert, (slik vi også har nevnt i kapittel 3.3 Læringsutbytte). I studieplanen side 50 og 51 er det en oversikt over innholdet i leksjonene for Konstruksjon 1. Her sies det at undervisningen skal «inneholde sømprøver på forskjellige åpninger som skjult glidelås, åpen glidelås, kneppeåpning». I leksjonen som kalles «detaljer» står det «Detaljer på kjole og overdeler. Variasjoner innenfor erme; kimono, raglan, isydd erme, halsutringinger og åpninger; Mao-krage, stolpe med kneppeåpning». Her står det *ikke* at det skal gjøres sømprøver, så det forblir usikkert om studentene skal orienteres/ få kunnskap om slike detaljer, eller om de faktisk skal klare å sy slike selv (ferdigheter). Der verktøy til bruk i læringsprosessen beskrives, nevnes det ulike symaskiner og dampstrykejern. Det gjelder for begge konstruksjonsemnene og kan peke i retning av at studentene faktisk skal sy disse detaljene selv.

I emnet Konstruksjon 2 under «leksjoner» er det i leksjonen som heter «detaljer og elementer» ramset opp en rekke sømdetaljer studentene skal sy opp. I følgende leksjoner her sies det at studentene skal sy

opp plagg. Det tyder på at det faktisk er en del helt praktiske sømoppgaver studentene er ment å beherske. Hvis vi har forstått dette riktig, bør læringsutbyttene avspeile det bedre. Som vi skriver i kapittel 3.3 Læringsutbytte, mener vi at designere må ha gode praktiske kunnskaper og ferdigheter i sømfaget for å kunne velge designløsninger som er tilpasset de ulike tekstiler, bruksområder og visuelle uttrykk og foreslår at læringsutbyttene i disse to emnene gjøres mer konkrete.

Pensumlitteraturen er godt tilpasset emnene, og består av sentrale lærebøker og faglitteratur. Tilbyder bør angi sideantall i bøkene studentene forventes å studere.

Oppsummering

Hovedvekten av utdanningen er praktisk rettet, men utdanningen inkluderer en rekke mer teoretiske emner. Motehistorie vil gi studentene god kjennskap til fagets historie og utvikling. Tekstillæremnet vil gi dem en teoretisk og praktisk forståelse av materialers betydning for utseende, funksjon, bruksområde og økologiske betydning. De mer merkantile fagene vil kunne gi dem en forståelse av bransjens plass i dagens samfunnsøkonomi. Tilbyder skriver i sin søknad at emnene som er valgt ut reflekterer det motebransjen i Norge i dag krever, og gjør studentene i stand til å møte det arbeidsmarkedet som møter dem. Emnene studiet består av er relevante og reflekteres av de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene. I studieplanen ser vi tydelig at de overordnede læringsutbyttene konkretiseres i læringsutbyttene på emnenivå, som så avspeiles i leksjonene og pensumlitteraturen for hvert emne.

Til sammen utgjør fagene og emnene som utgjør studiet en god basis for å bli dyktige og brukbare medarbeidere i motebransjen. Emnene det undervises i vil forberede studentene på bransjen slik den fremstår i Norge nå, og kandidatene vil kunne være i stand til å gå rett ut i jobb etter endt utdanning. For studenter som ønsker å gå videre til høyskole/universitetsstudier innen spesialiserte deler av faget, vil den toårige fagskoleutdanningen være en god bakgrunn.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- tydeliggjøre de to grafiske fremstillingene på side 36 og side 37
- sørge for at modulnavnene samsvarer i «Plan for utdanningen» og «Overordnet plan» og i utdanningens øvrige dokumenter
- konkretisere læringsutbyttene i emnene Konstruksjon 1 og Konstruksjon 2 når det kommer til sømkunnskaper studentene er ment å tilegne seg
- angi sideantall på pensumlitteraturen

3.4.3 Studieplanen

(4) Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning.

Vurdering

Gjennom søknaden og i vedlegg veksler tilbyder gjennomgående mellom ulike begreper for å omtale planen for utdanningen: fagplan, utdanningsplan og studieplan. Vi har valgt å bruke *studieplan*. Tilbyder har også benyttet begreper som «emner» og «moduler» om hverandre. Vi mener tilbyder må bestemme seg for hvilke begrep de ønsker å bruke og så være konsekvent i bruken av det i sine dokumenter.

Studieplanen oppfyller NOKUTs krav til hva som må fremgå av en slik plan: utdanningens navn, opptakskrav, fagskolepoeng, forventet arbeidsmengde i helhet og for hvert emne, den indre sammenhengen i utdanningen, oppbyggingen av utdanningen, læringsutbyttebeskrivelser på overordnet- og på emnenivå, undervisningsformer og læringsaktiviteter, arbeidskrav og vurderingsordninger, litteraturliste og læremidler.

Tilbyder skriver i søknaden at en overordnet introduksjon av studieplanen vil være tilgjengelig på skolens hjemmeside og i studiekataloger, og vil i tillegg foreligge på slikt som informasjonsmøter og utdanningsmesser. Dette gjør at både potensielle søkere og aktive studenter vil ha enkel tilgang til dokumentet.

Litteraturlistene i begge deler av studieplanen mangler sideantall. Dette bør tilbyder tilføye så det er tydelig for studentene hva de skal lese og hvor stort omfang det er.

Under punktet 3.4.2 «Utdanningens innhold og emner» har vi referert til hvordan studieplanen redegjør for innhold og emner det undervises i. Som nevnt her er undervisningsplanen delt i to: «Plan for utdanningen» og «Overordnet fagplan».

«Plan for utdanningen» inneholder overordnede mål for utdanningen, det totale læringsutbyttet, opptaksregler og krav, prinsipper for læringsmiljøet ved fagskolen, undervisningsmetoder, studentmedvirkning, kompetansekrav til fagpersonell, læremidler og pensumlitteratur, infrastruktur, prosedyrer og regler for eksamener og vurderinger av eksamen, vitnemål, og til slutt to grafiske oversikter over utdanningens omfang, timebelastning og fagskolepoeng.

Plan for utdanningen

Fra side 31 til 34 i «Plan for utdanningen» gis det en klar beskrivelse av prøving og vurdering av studentenes kompetanse. Først beskrives og begrunnes de obligatoriske innleveringene, og det redegjøres for vurderingsform og prosedyrer i de tilfellene studenter står i fare for å ikke få godkjent oppgavene. Så beskrives og begrunnes porteføljeevalueringene, og det listes opp hvilke emner det skal leveres mapper i. Til slutt orienteres det om «minikolleksjon»-eksamenen. På side 33 presenteres en grafisk fremstilling av alle eksamenene gjennom det toårige løpet: eksamenens navn, eksamensform, vurderingskriterier for hver eksamen og vurderingsuttrykk. Vurderingsuttrykket på eksamenen er bokstavkarakterer (A–F).

Helt på slutten av dette kapittelet forklares kravene og hensikten med hver enkelt eksamen. Ved klage på karakterer henvises det til skolens reglement.

På side 36 og 37 følger to grafiske fremstillinger som viser hvilke emner det undervises i; hvilket semester emnene er lagt til, hvor mange undervisningstimer det er lagt inn i hvert emne, hvor mange timer egenarbeid studentene forventes å gjøre, hvilke eksamener som skal avlegges når, og hvor mange fagskolepoeng hver eksamen utløser.

Denne delen av studieplanen er holdt i et enkelt og saklig språk. Den er bygget opp i punkter som virker ryddige og logiske.

Overordnet fagplan

Den andre delen av fagplanen kalles «Overordnet fagplan». Den inneholder en overordnet beskrivelse av utdanningen, så tar den for seg hvert av de tolv emnene studiet består av. Hvert emne har en kort beskrivelse av faglig innhold, læringsutbyttebeskrivelser formulert som kunnskaps-, ferdighets- og generelle mål, litt om den pedagogiske veiledningen og verktøy til bruk i prosessen, pensumlitteratur og en oversikt over de enkelte leksjonene hvert emne er bygget opp av. Til slutt kommer en redegjørelse for eksamensform og obligatoriske innleveringer. Her går det ikke frem om den oppgaven som omtales er en eksamen eller en obligatorisk innlevering, men vurderingsformen redegjøres det for.

Denne delen av fagplanen er veldig oversiktlig og brukbar for studentene i læringsløpet. De får greie på alt de trenger å vite om hvert emne på en klar og oversiktlig måte.

Sektoren har gått over fra å snakke om utdannings læringsmål til å snakke om utdannings læringsutbytter, der et læringsutbytte omtaler kvalifikasjoner en kandidat skal ha etter å ha fullført sin utdanning. Følgelig mener vi at tilbyder må gå bort ifra å bruke begreper som «kunnskapsmål», «ferdighetsmål» og «mål generell kompetanse».

Oppsummering

Begge deler av studieplanen er skrevet i et enkelt og forståelig språk som de aller fleste vil forstå. Oppbyggingen og strukturen i studiet slik den fremstår i planen gjør det troverdig at studentene kan klare å oppnå det læringsutbytte det legges opp til. Den overordnede delen av studieplanen som omhandler emnene i utdanningen er også holdt i et enkelt og saklig språk. Den er bygget opp i punkter som virker ryddige og logiske og gir en klar oversikt over innhold, undervisnings og læringsformer, undervisningsmetoder, forventet arbeidsmengde, pensum og ellers det som skal til for at studentene skal forstå hva som forventes og som gjør det troverdig at læringsutbyttene kan nås. Vi har noen få punkter som listes opp under i konklusjonen som tilbyder enten må eller bør korrigere.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- bestemme seg for et begrep de ønsker å bruke for å omtale planen for utdanningen og så være konsekvent i bruken av det i sine dokumenter
- oppdatere begrepsbruken fra «mål» til «utbytte»

Tilbyder bør

- benytte seg av en etablerte standard for litteraturhenvisninger og angi antall sider fra hver kilde
- sette inn sideantall på pensumlitteraturen i planen

3.5 Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)

3.5.1 Veiledning og oppfølging

(1) Utdanningen skal ha et pedagogisk opplegg som sikrer god veiledning og oppfølging av studentene både som gruppe og individ.

Vurdering

Undervisningsopplegget er satt sammen av ulike arbeidsmåter og pedagogiske verktøy som er definert i studieplanen under hvert emne. Her finnes en beskrivelse av den pedagogiske tilnærmingen, i tillegg til hvilket utstyr/verktøy som skal benyttes i undervisningen. Studieplanen sier at forholdstallet mellom lærere og studenter skal være 1 lærer (forstått som årsverk) pr. 20 studenter. Vi anser det som en stor nok ressurs og i tråd med NOKUTs krav.

Det samlede antall arbeidstimer for studentene er 3510 over to år, hvorav 1295 timer er undervisning/veiledning med lærer, (side 29 i planen). Det betyr at studentene har i overkant av 600 timer pr. år som individuelt arbeid.

For fulltidsstudier virker antall arbeidstimer, både lærerstyrte og egenarbeid overkommelig. Den overordnede planen redegjør for hvor mange arbeidstimer som brukes i hver leksjon innen hvert emne, men sier ikke hvordan disse timene fordeles på lærerstyrte timer versus egenarbeid fra studentenes side. Her beskrives heller ikke hvordan kontakten mellom student og lærer foregår i detalj. Her kan tilbyder for eksempel være tydelig på antall veiledningstimer studentene kan regne med å få i hvert emne, fordelt på veiledning i klasserom, veiledning i kontor/ mindre grupperom, eller som veiledning i smågrupper. Dette må tilbyder synliggjøre.

Planen har med et avsnitt om ansvar for egen læring, (side 23). Her sies det klart at studiet stiller høye krav til studentenes egeninnsats, men også at studenter ikke skal settes til oppgaver de mangler forutsetninger for å løse. Lærere skal ha gjennomgått/demonstrert stoffet i forkant og følge opp selvstendige oppgaver. Studenter som ikke klarer å ta ansvar for egen læring, vil bli innkalt til en samtale med fagansvarlig. For studenter med spesielle behov, skal lærere avsette tid og tilby støtte og oppfølging gjennom samtaler eller mer konkrete tiltak som tekniske hjelpemidler eller andre hjelpetiltak. Skolens reglement viser at tilbyder har et godt opplegg for tilrettelegging av eksamener for de studentene som kan dokumentere at de har behov for det, (side 10 i reglementet).

Karriereveiledning er lagt inn i utdanningen som et eget, obligatorisk emne. Her vil studentene få kurs i hvordan de kan skrive en CV og gå frem når de skal søke jobber.

Vi vurderer tilbyder oppfølging av enkeltstudenter som svært god.

På side 31 og side 32 i planen redegjøres det for hvordan oppgaver og eksamener skal presenteres, oppgavekrav og hvordan og hvem som står for tilbakemelding og vurdering av dem. Det bør bidra til å klargjøre for studentene hva slags arbeid som forventes av dem og på den måten gjøre dem trygge i studiesituasjonen.

Slik det pedagogiske opplegget fremstår i studieplanen er det trolig at studentene vil kunne nyttiggjøre seg utdanningstilbudet og oppnå den kompetansen tilbyder legger opp til. Når tilbyder konkretiserer hvordan veiledning og oppfølging gjøres, vil studentene få enda klarere bilde av hva de kan forvente å få av slike ressurser. Oppfølging av enkeltstudenter med særskilte behov virker tilfredsstillende slik de beskrives i studieplanen.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må synliggjøre hvor mye veiledningstid studentene har krav på og hvordan studentene veiledes utenom lærerstyrt undervisning.

3.5.2 Undervisningsformer og læringsaktiviteter

(2) Undervisningsformer og læringsaktiviteter, herunder eventuell praksis, skal være tilpasset læringsutbyttet som skal oppnås.

Vurdering

Tilbyder beskriver i søknaden de ulike undervisningsformene og arbeidsmetodene som benyttes i løpet av studiet. I studieplanen side 16–24 beskrives tilbyders helhetlige arbeid med fysisk og psykososialt læringsmiljø, tilbyders læringsfilosofi og tilrettelegging for studentene. Det opplyses i planen at: «Utdanningene skal være sammensatt på en måte som gjør det enkelt å se sammenhengen mellom fagteorien og det som i praksis skjer på en arbeidsplass.»

Undervisningsmetodene presenteres fra side 19 i studieplanen. Her omtales fokuset på livslang læring og progresjon og læringsnivå. Tilbyder beskriver hvordan det legges vekt på at utdanningen starter fra et nivå hvor undervisningsformene og læringsaktivitetene går fra det mer lærerstyrte og med praktisk ferdighetstrening til mer selvstendige eller gruppebaserte oppgaver hvor fokuset er å øve inn tillært kunnskap. Lærerens oppgave blir her å veilede.

Det gis en rekke oppgaver i grupper og som individuelle arbeidsoppgaver. Det gis skriftlig tilbakemelding fra lærer på noen av oppgavene, mens andre vil bli gjennomgått av lærer i plenum for å sikre tilbakemelding på studentens kompetansenivå ut fra det utførte/innleverte arbeidet. Oppgavene skal være utformet på en slik måte at de gjenspeiler de utfordringer studentene vil møte i arbeidslivet.

De spesifikke undervisningsformene og læringsaktivitetene presenteres i søknaden og studieplanen fra side 21. Tilbyder opplyser at de er utformet for å være tilpasset de forventede læringsutbyttene for de ulike modulene og emnene. Noen er felles for alle de fire modulene, mens andre metoder er valgt basert på modulens- og emnets egenart, men også for å sikre variasjon i undervisningen. Undervisningsformene og læringsaktivitetene omfatter:

Forelesning ved faglærer

Dette er lærerstyrt undervisning hvor læreren demonstrer og formidler gjerne gjennom PowerPoint og/eller film.

Vi vet at dette en vanlig og effektiv undervisningsform som egner seg godt til innføring i ulike emner.

Plenumsdiskusjon

Plenumsdiskusjon blir fremholdt av tilbyder som en viktig del av læringsarbeidet for å bidra til utvikling av kommunikasjonsevner og studentenes involvering i emnet.

Vi ser at dialog blant studentene er en fin måte å motivere studenter på samt å sikre at studenter lærer seg å formidle sitt fagstoff, samtidig som det kan bidra til læring for de andre studentene.

Studentpresentasjon

Studentene får i løpet av utdanningen et tema eller emneområde som de skal presentere. Temaene vil være tilpasset studentenes nivå. Tilbyder beskriver at siktemålet her er blant annet at studentene får øvd seg på å fordype seg i et emne og presentasjonsteknikk.

Vi oppfatter at dette er en svært god måte å lære studenter å kommunisere et emne til andre og en viktig kompetanse i motebransjen. Som undervisningsmetode og læringsaktivitet egner det seg godt for tilpassing av læringsarbeidet til den enkelte student, og det fungerer svært ofte motiverende.

Caseoppgaver

Studentene arbeider med ulike caseoppgaver. Dette er praktiske oppgaver løst individuelt eller i grupper. Tilbyder fremhever hvordan disse oppgavene gir studentene et bilde av det praktiske arbeidet de vil møte etter endt utdanning. Det kan være en mappeinnlevering eller det kan være et praktisk prosjekt.

Vi vurderer at caseoppgaver vil kunne fungere godt for å gjøre studentene rede for arbeidslivet, og de fungerer ofte svært motiverende. Konkret som læringsaktivitet vil caseoppgaver kunne gi mulighet for fordypning i ulike aktuelle tema.

Bedriftsbesøk/ekskursjoner/gjesteforelesere

Det legges opp til bedriftsbesøk hos relevante etater, organisasjoner og bedrifter i løpet av utdanningen, og noen inviteres også som gjesteforelesere. Dette omfatter ulike aktører fra store etablerte til mindre og mer spesialiserte aktører. Tilbyder beskriver at hensikten med denne kontakten er å forberede studentene og gi dem et innblikk i aktuelle utfordringer de vil kunne møte.

Vi vurderer bedriftsbesøk, ekskursjoner og besøk av gjesteforelesere som en vanlig undervisningsform som er svært viktig for å plassere utdanningen i en yrkeskontekst. Dette kan gi både studenter og lærere nødvendig erfaring og oppdatert kunnskap om hva som skjer innen fagfeltet.

Arbeid med magasinet Megjn

Arbeide med skolens magasin Megjn, er et samarbeidsprosjekt med studenter fra alle utdanninger ved Treiders kreative fagskoler og en viktig del av læringsarbeidet. Dette er et studentdrevet magasin som tilbyder viser til kan gi studentene kunnskap om merkevareidentitet og merkevareledelse, samt at det kan fungere som en merkevarebygger for studentene.

Vi vurderer det å arbeide på tvers av utdanningene med et spesifikt produkt som skolens magasin som en svært viktig og lærerik del av undervisningsformene og læringsaktivitetene. Det kan gi studentene kunnskap om merkevarearbeid, tverrfaglig samarbeid og innblikk i ulike arbeidsprosesser som de senere vil møte i yrkeslivet.

«Event»/utstilling

En årlig utstilling ved skolen er også en del av utdanningens læringsaktiviteter. Til denne inviteres næringslivet, og studenten må bygge sin egen merkevareidentitet i presentasjon av utstillingen og sine arbeider. Tilbyder beskriver at hensikten er å skape interesse for studentene i næringslivet.

Vi vurderer «eventet» som en fin måte å gi studentene mulighet til å komme i kontakt med fremtidige arbeidsgivere, og kan se at dette kan være en viktig arena for å vise næringslivet hva studentene kan og hva skolen står for. Som læringsaktivitet kan det også gi studentene nyttig kunnskap i nettverksarbeid, merkevarebygging og kommunikasjon.

Tverrfaglig prosjekt/mini-kolleksjon

Studentene skal designe en capsule-kolleksjon og produsere en minikolleksjon bestående av tre silhuetter. I tillegg skal studenten skal selv utvikle et designkonsept for kolleksjonen og realisere dette. Arbeidet presenteres og evalueres med skriftlig tilbakemelding fra faglærer og sensor på faglig kvalitet. Tilbyder beskriver at kolleksjonen innbyr til tverrfaglig forståelse.

Vi vurderer dette arbeidet som svært sentralt i studiet og som en viktig læringsaktivitet, da studentene selv må vise hva de har lært seg og gjøre bruk av både praktisk og teoretisk kunnskap og ferdigheter de har tilegnet seg.

Samarbeidsprosjekter på tvers av skolens kreative utdanninger

Tilbyder vektlegger samarbeid på tvers av utdanninger. Dette gjøres gjennom at skolen legger til rette for at studentene ved de kreative utdanningene kan knytte kontakter og bistå hverandre i prosjekter, gjennom arrangementet «fadderuke» ved skolestart, magasinet Megin som blir laget av studenter på tvers av utdanningene og felles foredrag. I tillegg gjennomfører studentene i 2. år et entreprenørskapsprosjekt med studenter fra det andre studiet *moteindustriutdanningen* ved SoFI. Tilbyder beskriver at hensikten med denne læringsaktiviteten er å gi studentene muligheten til å nærme seg en arbeidssituasjon der man har spesialiserte roller og der gruppen som helhet jobber mot et felles mål.

Vi vurderer disse tverrfaglige møtepunktene på skolen som svært viktige og nyttige læringsaktiviteter. Det gir studentene en forståelse for andre utdanninger og muligheter for samarbeid med andre fagområder som kan være svært nyttig erfaring i et fremtidig yrkesliv.

Oppsummering

Vi vurderer at de ulike læringsaktivitetene og undervisningsformene er tilpasset de ulike emnene studiet består av. Der det er snakk om teknisk innlæring vil demonstrasjon og lærerstyrt undervisning være riktig, mens der det dreier seg om holdninger til ulike aspekter av bransjen vil diskusjoner være bedre egnet.

At det legges vekt på at utdanningen starter fra et nivå fra det mer lærerstyrte med praktisk ferdighetstrening til mer selvstendige eller gruppebaserte oppgaver hvor lærerens oppgave blir å veilede, virker som en svært god tilnærming til læringsarbeidet.

Planen for studiet har vært tydelig på å beskrive overordnet læringsutbytte, læringsutbytte på emnenivå og konkretisert dette i leksjonene som er angitt for hvert emne. Emnene er relevante for å lære seg faget motedesign slik det blir oppfattet av bransjen. De forventer seg kandidater som behersker de rent tekniske aspektene ved å utforme kolleksjoner og plagg, men som også kjenner til motehistorie, moteteori, forretningsaspektene og trendmekanismer. Gjennom presentasjon av de ulike læringsaktivitetene ser vi at det tegner seg et bredt og allsidig læringsmiljø for studentene, hvor de har muligheter til å tilegne seg kunnskap og ferdigheter på mange ulike måter. Bredden i undervisningsformer og læringsaktiviteter gir også en mulighet for studenter med ulike faglige interesser og styrker til å vise frem sine kunnskaper og ferdigheter. Dette styrker utdanningen på en god måte.

Vi ser også i søknaden at det ikke er praksis i utdanningen. Dette er en krevende læringsaktivitet i forhold organisering og bruk av ressurser, men praksis kan gi studenter muligheter for å bygge nettverk og få verdifull kunnskap og erfaringer. Noe av dette dekkes derimot av den kontakten tilbyder bygger opp gjennom «events», utstillinger, bedriftsbesøk med mer. Tilbyder kan likevel på sikt vurdere om praksis bør tas inn i utdanningen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en meget tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør på sikt vurdere om praksis bør tas inn i utdanningen.

3.6 Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5)

3.6.1 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse

(1) Undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse skal være tilpasset utdanningen slik den er beskrevet i studieplanen. Undervisningspersonalet må samlet ha følgende kompetanse:

- a) Formell utdanning minst på samme nivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder. For nye fagområder der det ennå ikke tilbys tertiær utdanning, kan langvarig yrkespraksis erstatte formell utdanning.
- b) Pedagogisk kompetanse relevant for utdanningen. Minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg.
- c) Digital kompetanse relevant for utdanningen.
- d) Relevant og oppdatert yrkeserfaring.

Vurdering

Tilbyder beskriver de krav de stiller til undervisningspersonalet i sin søknad, i vedlegget «Kravspesifikasjon for Kompetansekrav for fagpersonell ved *motedesign*» og i vedlegget «Undervisningspersonalet tilknyttet utdanningsstilbudet *motedesign*».

De konkrete kravene til kompetanse er delt i to: konkrete krav til kompetanse knyttet til de enkelte emnene, og generell krav som er satt av Treider Fagskolers styre.

Noen generelle krav for å kunne undervise eller veilede ved utdanningen er

- å ha «overlegen kunnskap i forhold til innhold og evalueringskriteriene i emnene de underviser i»
- relevant yrkeserfaring innenfor fagfeltet
- å vise en personlig interesse for fagfeltet og en interesse for å holde seg faglig oppdatert.
- å ha undervisningserfaring fra skole, kursaktivitet og/eller workshops. Emneerfaring skal overgå vanskelighetsgraden til emnet de underviser i.
- villighet til å delta på oppdateringskurs og eksterne kurs, samt benytte studieplanen aktivt til undervisningsforberedelser

Vi stusser litt over bruken av formuleringen «overlegen kunnskap», men tror vi forstår hva tilbyder har som hensikt: Det sentrale er at kravene skal kunne måles/vurderes for å sikre at man har kompetent personell innen de ulike emnene de underviser i. Vi anbefaler likevel å unngå slike formuleringer.

I tillegg ligger det ved søknaden en egen oversikt i form av en tabell over kompetansekravet til undervisningspersonalet. Dette er basert på formell, pedagogisk og digital kompetanse, samt krav til yrkeserfaring. Disse er formulert for alle de tolv emnene.

Formell utdanning

I tabellen over kompetansekravet er formell kompetanse formulert som minimum Bachelor eller fagskoleutdanning i emnet. I tillegg er det på flere av emnene også satt inn mer spesifikke beskrivelser av formell kompetanse knyttet direkte til det emnet som blir beskrevet.

De stedene det står «minimum Bachelor eller fagskoleutdanning i emnet», blir det litt uklart. Det er ikke selvsagt hvilke fagskoleutdanninger som er relevante der det står at personell skal ha minimum fagskoleutdanning i emnet. For eksempel i kravene til undervisningspersonell i emnet Design 1, er det uklart om kravet er minimum bachelor i Design 1, eller minimum bachelor i Design. Dette må gjøres mer spesifikt og tydelig. Det samme kan en se under emnet Møte med næringen, hvor det ikke fremgår om kravet er minimum fagskoleutdanning i «møtet med næringen» eller formell kompetanse innen dette fagområdet.

Tilbyder må konkretisere og tydeliggjøre kravene til formell kompetanse.

Pedagogisk kompetanse

Den pedagogiske kompetansen til fagpersonalet er beskrevet som minimum to års veiledning- og/eller undervisningserfaring.

I søknaden beskrives i tillegg arbeidet for å sikre kompetanseutvikling blant personalet med tanke på voksenpedagogikk, hvor flere av skolens ansatte har gjennomført studier ved Høgskolen i Telemark i dette, og nye fagpersoner er planlagt å starte opp tilsvarende studier.

De som sitter i ledergruppen ved Treider har også pedagogisk kompetanse. I tillegg har skolen en egen pedagogisk ansvarlig. Vi ser at kravet om *formell* relevant pedagogisk kompetanse er oppfylt hos tilbyder, men i kravspesifikasjonene fremgår ikke dette, ettersom det her kun kreves erfaring fra veiledning/undervisning. For at kravet skal være tilfredsstillende oppfylt, må tilbyder presisere i dokumentet Kompetansekrav for fagpersonell ved Motedesign, at minst én i lærerstaben tilknyttet utdanningen skal ha formell pedagogisk kompetanse, med eksempler på hva slags kompetanse som vil

være relevant her (for eksempel minimum 30 antall studiepoeng i pedagogikk eller voksenpedagogikk).

Pedagogisk ansvarlig er omtalt i søknaden og i Tabell 2 Informasjon om den pedagogisk ansvarlige. Her beskrives det ansvarsoppgaver, kompetanse og erfaring. Pedagogisk ansvarlig er administrerende direktør og ansvarlig for flere utdanninger. Han sitter i ledergruppen og skal sikre den pedagogiske kvaliteten på undervisningen og at personalet har den pedagogiske kompetansen som kreves. I tabell 2 beskrives det også hvordan det pedagogiske opplegget videreutvikles. Det er ikke beskrevet hvor mye tid og ressurser som er av satt til dette arbeidet.

Vi vurderer den pedagogiske kompetansen hos tilbyder som sterk. Det er mange som har pedagogisk kompetanse. Det at flere som har tatt og flere er på vei til å ta videreutdanning i voksenpedagogikk. Dette vitner om at det pedagogiske arbeidet er godt i varetatt, men tilbyder bør beskrive hvor mye tid og ressurser som er satt til dette arbeidet.

Digital kompetanse

Kravet til den digitale kompetansen er beskrevet i kravspesifikasjonen og relatert til de enkelte emnene og det faglige innholdet. Dette strekker seg fra Excel, PowerPoint, internettbruk, erfaring fra bruk av økonomisystemer og Lovdata til Illustrator, InDesign og Photoshop.

Relevant og oppdatert yrkeserfaring

Kravet til relevant og oppdatert yrkeserfaring er formulert som minimum fem år med bransjeerfaring.

Tilbyder viser til av at lærere tilknyttet moteutdanningene deltar jevnlig på «eventer», åpninger, visninger og arrangementer tilknyttet mote, og er aktive i bransjen. Dette medfører at de holder seg faglig oppdatert på utviklingen innen mote og -bransjen.

Kravet er slik vi tolker det tilstrekkelig og godt, men bruken av begrepet «bransjeerfaring» må endres. Dette er et svært omfattende begrep og må derfor konkretiseres.

Forholdstall

Kravspesifikasjonen inneholder ikke forholdstallet mellom faglig ansatte og studenter, som i søknaden er oppgitt å være 1:20. Dette må tilbyder påføre dokumentet.

Undervisningspersonalets sammensetning:

I vedlegget Undervisningspersonalet tilknyttet utdanningstilbudet *motedesign* gis en oversikt over undervisningspersonalets navn, emne, funksjon, stillingstilhørighet, størrelse, kompetanse (formell, pedagogisk, digital) og yrkeserfaring.

Ved gjennomgang av undervisningspersonalets samlede kompetanse vurderer vi undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse som bred, allsidig og dekkende for de ulike emnene i studiet. Samtidig ser vi at de faglige som er presentert er i hovedsak innen teoretiske emner. Det ser også ut til at det er særlig én stilling som dekker det aller meste av det praktiske arbeidet i utdanningen. Vi stiller derfor spørsmål ved om det er avsatt nok ressurser til å gjennomføre det praktiske og tekniske arbeidet som er nødvendig for at studentene kan nå de læringsutbyttene som er satt. Dette henger også sammen med hvor mye ressurser som er satt av til veiledning av studentene som vi har etterspurt mer informasjon om i kapittel 3.5.1 Veiledning og oppfølging. Tilbyder må som nevnt synliggjøre hvor mye veiledningstid studentene har krav på og hvordan studentene veiledes utenom lærerstyrt undervisning.

Oppsummering

Vi vurderer ut fra tilbyders beskrivelse at de krav som stilles til undervisningspersonalets kompetanse dekker både at formell utdanning minst er på samme nivå som det undervises i, og innen det aktuelle fagområdet, men at noen av kravene ikke er godt nok formulert og at noen av kravene må konkretiseres.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- konkretisere og tydeliggjøre kravene til formell kompetanse i kravspesifikasjonen
- konkretisere hva som legges i begrepet «bransjeerfaring» eller endre begrepet i kravspesifikasjonen
- presisere i kravspesifikasjonen, at minst én i lærerstaben tilknyttet utdanningen skal ha formell pedagogisk kompetanse, med eksempler på slags utdannelse som vil være relevant her
- tilføre kravspesifikasjonen forholdstallet mellom faglig ansatte og studenter, som i søknaden er oppgitt å være 1:20
- synliggjøre hvor mye veiledningstid studentene har krav på og hvordan studentene veiledes utenom lærerstyrt undervisning

Tilbyder bør

- vise hva som er avsatt ressurser til det pedagogiske arbeidet
- vurdere alternative formuleringer til at undervisningspersonell skal ha «overlegen kunnskap» i kravspesifikasjonen

3.6.2 Praksisveiledere

(2) For utdanninger med praksis skal eksterne praksisveiledere ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Beskrivelse

Kravet er ikke relevant for denne utdanningen.

3.6.3 Undervisningspersonalets størrelse og stabilitet

(3) Undervisningspersonalet må være stort og stabilt nok til å gjennomføre fastsatte læringsaktiviteter.

Vurdering

Tilbyder beskriver undervisningspersonalets størrelse og stabilitet i sin søknad, og i det tilhørende vedlegget Undervisningspersonalet tilknyttet utdanningstilbudet *motedesign*.

I vedlegget Undervisningspersonalet tilknyttet utdanningstilbudet *motedesign* gis en oversikt over undervisningspersonalets navn, emne, funksjon, stillingstilhørighet, størrelse, kompetanse (formell, pedagogisk, digital) og yrkeserfaring.

Det er to som har faste stillinger, resten er innleid på timer/oppdrag. Til sammen er det 210 % stilling fordelt på ni fagpersoner til de to studieårene. Dette gir et forholdstall på ca. én lærer på 20 studenter når begge studietilbudene er i gang.

De fleste av lærerne har mindre stillingsprosenter, og flere har overlappende fagkompetanse og mange års erfaring innenfor fagfeltet mote. De kan slik dekke opp under kortere eller lengre sykdom blant faglærerne. I tillegg er det lærere tilknyttet andre kreative utdanninger som også har relevant utdanning og arbeidserfaring fra motebransjen og som kan undervise/veilede i enkelttemner.

Ved gjennomgang av undervisningspersonalets kompetanse og størrelse vurderer vi undervisningspersonalets størrelse og kompetanse som stabil, bred, allsidig og dekkende for de ulike emnene i studiet.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6.4 Faglig ansvarlig

(4) Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Faglig ansvarliges oppgave er å sikre at studentene gjennomfører utdanningen som beskrevet i planen og oppnår læringsutbyttet. Faglig ansvarlig må være tilsatt hos tilbyder i minimum 50 prosent stilling.

Vurdering

Tilbyder beskriver i søknaden og funksjonsbeskrivelser, oppgaver og ansvar for den faglige ledelse. Dette kommer også til uttrykk gjennom vedlegg som Organisasjonskart og Kvalitetshåndboken.

Denne er fordelt på to nivåer bestående av studierektor og faglig leder (heretter kalt faglig ansvarlig). Hvem som er faglig ansvarlig fremgår av tabellen over undervisningspersonalet. Vi ser at denne personen er ansatt i 100 % stilling hos tilbyder, og har en årlig stillingsprosent i utdanningens undervisning og veiledning på 4,5 %.

Studierektor for de kreative utdanningene har en tilsynsrolle for det faglige og pedagogiske opplegget og gjennomføring av dette. Studierektor har det overordnede ansvaret for at studieplaner er i samsvar med eksterne pålegg og godkjenninger, samt styrevedtak og andre interne vedtatte prosedyrer. Studierektor koordinerer og overvåker gjennomføring av eksamens- og vurderingsordningene, og ser til at disse er forsvarlige og samsvar med lover og studiereglement/eksamensreglement.

Faglig ansvarlig har ansvar for oppdatering av studieplanen i forhold til endringer lov og regler, i markedet og nytt faglig innhold og pensum. Faglig ansvarlig skal også ta høyde for tilbakemeldinger fra studenter, faglærere, sensorer og eksterne interessenter. Videre skal vedkommende ha løpende kontakt med faglærerne, gjennom lærermøter og ved bruk av «det digitale lærerrommet» på

læringsplattformen. Oversikt over faglig ansvarliges formelle og digitale kompetanse, samt pedagogiske kvalifikasjoner og yrkeserfaring presenteres i vedlegget.

Vi vurderer kompetansen og erfaringen som svært god og dekkende for utdanningstilbudets innhold.

Faglig leder har også flere andre funksjoner og oppgaver beskrevet i vedlegget Kvalitetshåndbok for Treider Fagskoler. Dette omfatter også å bidra til å sikre forsvarlig pedagogisk og faglig opplegg, holde administrerende direktør, regionsjefer og studierektor orientert om den faglige kvaliteten, bistå med rekruttering og kvalitetssikring av faglærere og å bistå i arbeidet med å utarbeide oppgaver gjennom året samt bistå i utarbeidelse av eksamensoppgaver og sensorveiledninger. I tillegg skal faglig ledelse bistå i analyser, tiltaksplaner og evalueringer, og medvirke til å legge forholdene til rette for et positivt faglig lærings- og utviklingsmiljø.

Dette samsvarer med det inntrykket vi sitter igjen med etter å ha gått gjennom søknaden og de nevnte vedleggene.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en meget tilfredsstillende måte.

3.7 Eksamen og sensur (§ 3-6)

3.7.1 Eksamens- og vurderingsordningene

(1) Eksamens- og vurderingsordningene skal være egnet til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Tilbyder beskriver i søknaden og studieplanen eksamens- og vurderingsordningen. Dette gjøres i studieplanen på side 31–35, under overskriften «Prøving og vurdering» (punkt 17). Her finnes beskrivelse både av obligatoriske innleveringer og eksamener.

Først blir tenkningen rundt Vurderingsformer og vurderingsuttrykk presentert (studieplanens punkt 17.1) og at denne består av mappevurdering kombinert med vurdering av fordypningsoppgaven. Vi blir litt usikre på hva som legges i betegnelse mappevurdering og fordypningsoppgaven. Vi ser for oss at det med mappevurdering henvises til porteføljeoppgavene og at fordypningsoppgaven er ment å være det samme som Minikolleksjonen. Tilbyder bør rydde opp i dette så det ikke misforståes.

Obligatoriske innleveringer

Det orienteres om obligatoriske innleveringer (punkt 17.2) og hvordan disse er organisert under de obligatoriske emnene. Det vises til hva som er hensikten med oppgavene, og hvordan de vurderes. Det orienteres her også om at de obligatoriske oppgavene vurderes til fullført/ ikke fullført av faglærer, og at de vurderes på basis av studentenes arbeid og deltagelse i timene. Det gis også informasjon om prosedyrer i forbindelse med en eventuell underkjennelse av oppgaven.

Eksamen/mappeinnlevering

I tillegg til de obligatoriske oppgavene er det tre former for eksamens- og vurderingsordninger. Dette er hjemmeeksamen, porteføljeinnlevering og minikolleksjon. Det gis i studieplanen mer informasjon om disse.

- Hjemmeeksamen i Mote og formidling
- Hjemmeeksamen i Design 1
- Hjemmeeksamen i Konstruksjon 1
- Porteføljevurdering 1. studieår
- Porteføljevurdering 2. studieår
- Minikolleksjon

En egen tabell følger her og gir en oversikt over de ulike eksamenene. Det gis informasjon om tid, sted og type eksamen. Som for eksempel at det er hjemmeeksamen i emnet Mote og formidling som finner sted i 1. semester, at eksamenen er skriftlig og går over tre dager. Det opplyses også her om hvilke vurderingskriterier som blir brukt og hvilken karakterskala som benyttes.

Hjemmeeksamen

Det gjennomføres tre hjemmeeksamener, hvor de to i Design 1 og Konstruksjon 1 er praktisk rettet. Her er siktemålet å få vurdert studentens praktiske kunnskaper og ferdigheter, mens hjemmeeksamen i Mote og formidling er mer rettet mot å få vurdert studentens forståelse og gjerne refleksjon rundt en problemstilling.

Porteføljeevaluering

I slutten av både det første og andre året må studentene levere porteføljer til sensurering. Dette beskrives også i studieplanens punkt 17.3. Det gis informasjon om hensikten med denne vurderingen, som blant annet er at studentene skal lære å dokumentere egen kompetanse. Det gis også informasjon om hvilke emner som har porteføljeoppgaver som studentene må gjennomføre. Porteføljeoppgavene er på forhånd vurdert av faglærer.

Minikolleksjon

En annen del av eksamens- og vurderingsordningen er minikolleksjonen (punkt 17.4). Det gis informasjon i planen om at denne bygger på arbeid i emnene Design 2 og Konstruksjon 2, og hva studenten skal levere som visuell dokumentasjon av 2D- og 3D-designs fra idé til endelig presentasjon, med «research», skisser, ideer, illustrasjoner, tekstilprøver og fotografier av arbeidene osv. Det gis også informasjon om at minikolleksjonen vurderes med karakter av sensorer.

Karakterskala og vurderingskriterier

Karakterskalaen utdypes i eget avsnitt/punkt (punkt 17.6) og med en tabell som viser hva som ligger i de ulike karakterene. Karakteren B blir for eksempel betegnet som «Meget God». Deretter presenteres en generell og ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriteriene som «En meget god prestasjon som er over gjennomsnittet, men med noen mindre mangler. Kandidaten har gode kunnskaper om fagets teoretiske og praktiske perspektiver og begrepsapparat».

Videre i studieplanen gis det informasjon om eller hvor en kan finne informasjon om prosedyrer ved Klage på karakter (punkt 17.7), Vitnemål ved endt utdanning (punkt 18) og utdanningens eksamensinnhold (19).

Obligatorisk deltakelse

Ettersom alle emner skal være «resultatbærende enheter», må det fremgå hva som ligger til grunn for at studenten har bestått et emne. Dette fremgår ikke for emnet Møte med næringen. Under beskrivelsen av emnet fremgår kun at «det er ingen eksamen eller innlevering i dette emnet». Her må tilbyder presisere at/om emnet vurderes som bestått/ ikke bestått, og at/om vurderingen baseres på obligatorisk deltakelse i en gitt prosent.

Evaluering av eksamens- og vurderingsordningen

I tillegg kommer evaluering av eksamens- og vurderingsordningene til uttrykk gjennom Kvalitetshåndbok for Treider Fagskoler. Her vises det til at sensorene etter sensur skal levere en evalueringsrapport som omhandler sensors vurdering av eksamensinnhold, nivå og eventuelt andre merknader. Dette gjennomføres elektronisk ved hjelp av verktøyet Questback.

Gjennomføring av sensur

Ved enkelte eksamener vil det være flere sensorer som deler på sensureringen. Her er kravet satt til at minst én av sensorene må være oppdatert på utviklingen innen yrkesfeltet, og minst én av sensorene må ha vurderingserfaring. Vi leser i studieplanen, punkt 14.5 Gjennomføring av sensur, at sensur av eksamensbesvarelser og mapper gjøres av to sensorer. Det står at den ene *kan* være faglærer ved fagskolen, men det står ikke hvem den andre sensoren er. Det fremgår heller ikke tydelig om det alltid er faglærer som er sensor. Tilbyder må tydeliggjøre hvordan gjennomføring av sensur foregår.

Oppsummering

Tilbyder har gjennom sin beskrivelse av eksamens- og vurderingsordningen i søknaden og studieplanen gitt utførlig og grundig informasjon. Særlig er den letteste grafisk fremstillingen av alle eksamener gjennom hele studieløpet på side 33 et viktig bidrag til dette. Denne inneholder beskrivelse av hvilken form for eksamen som benyttes, som for eksempel hjemmeeksamen, porteføljeinnlevering og kolleksjon. Disse er også utdypende beskrevet med vurderingsuttrykk og en konsis beskrivelse av vurderingskriteriene. Påfølgende informasjon med hva som legges i karakterene er med på å styrke studieplanen og gjør den til et godt verktøy for potensielle studenter i å orientere seg og som en del av deres eget læringsarbeid.

De ulike formene for vurdering dekker på en god måte de ulike faglige problemstillingene som finnes i utdanningen, og gir mulighet for både praktisk arbeid og mer teoretisk refleksjon. Det er også tydelig hvordan karakterer settes, hvem som gjør vurderingen og hvilke kriterier som blir benyttet. Vi vurderer eksamens- og vurderingsformene som godt egnet til å måle studentenes læringsutbytte. Unntaket er vurderingsordningene for emnet Møte med næringen, ettersom de ikke er beskrevet.

Angående sensureringen, har vi funnet at tilbyder må tydeliggjøre hvordan gjennomføring av sensur foregår.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- tydeliggjøre hvordan gjennomføring av sensur foregår
- presisere at/om emnet Møte med næringen vurderes som bestått/ ikke bestått, og at/om vurderingen baseres på obligatorisk deltakelse i en gitt prosent

Tilbyder bør tydeliggjøre hva som regnes som mappelinnleveringer og fordypningsoppgave, i og med at det benyttes ulike begreper i studieplanen.

3.7.2 Sensorenes kompetanse

(2) Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Tilbyder beskriver i sin søknad, med tilhørende vedlegg: Kravspesifikasjon for Kompetansekrav for fagpersonell ved *motedesign*, de kompetansekravene de stiller til sensorene.

Disse kravene er at sensorene skal minst ha de samme kvalifikasjonene som lærerne, og ha relevant utdanning, på minimum det nivå det undervises i – hvilket her betyr fagskole 2. Det legges vekt på om sensor har relevant universitets-/høgskoleutdanning, relevant yrkeserfaring og eventuelt annen utdanning. Det er summen av utdanning og yrkespraksis som avgjør hvorvidt en sensor kan tilsettes.

I kravspesifikasjonen finner vi en tabelloversikt over kompetansekravene til sensorer for de ulike eksamenene. Dette er basert på det faglige innholdet (formell kompetanse) og digital kompetanse, samt at det felles for alle eksamenene også er krav til vurderingskompetanse og yrkeserfaring. Den grafiske fremstillingen er litt uklar. For eksempel i kolonnen med formell utdanning, er det uklart om man må ha både minimum fagskoleutdanning og bred relevant realkompetanse. I kolonnen Yrkeserfaring benyttes begrepet «bransjeerfaring». Dette er et svært omfattende begrep og må konkretiseres. I kolonnen formell kompetanse, i raden for Mote og formidling, er det et krav til «formelle kvalifikasjoner fra kunst». Også dette er uklart definert, ettersom «kunst» alene er et for stort begrep som må konkretiseres.

I Kvalitetshåndbok for Treider fagskoler og studieplanen nevnes det at det vil utformes sensorveiledninger. Vi leser ut av dette at det eksisterer veiledningsmateriell som bidrar til å styrke sensorenes kompetanse og arbeid. Vi anser dette som veldig bra for å sikre at sensorene foretar rettferdige og relevante vurderinger av studentene.

Vi vurderer at tilbyder har satt krav til sensorenes kompetanse som kan sikre at de kan vurdere om læringsutbyttet blir oppnådd, men at kravene til sensors kompetanse må gjøres tydeligere og mer konsise.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må konkretisere kravene til sensors kompetanse og gjøre disse tydeligere og mer konsise.

3.8 Infrastruktur (§ 3-7)

Tilbyder skal ha lokaler, utstyr, informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold som er tilpasset utdanningen, og som utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

Vurdering

Tilbyder beskriver, i sin søknad med tilhørende vedlegg, infrastrukturen og arbeidsforholdene for studentene ved motedesignutdanningen.

Tilbyder har satt minimumskrav til utstyr i undervisningslokalene: Whiteboard, tavle og/eller, lerret, lærer-Mac med prosjektor og en stasjonær Mac eller bærbar Mac til hver student i nettverk. Det er satt krav til hensiktsmessige arbeidsbord og stoler som på en enkel måte kan justeres av den enkelte elev, kopimuligheter, symaskiner, byster og linjaler. I tilbyders beskrivelse av infrastrukturen ser vi at dette er tilgjengelig, og at skolen også har diverse foto og videoutstyr som kan lånes ut etter avtale.

Lokalene

Undervisningen vil i hovedsak finne sted i ett klasserom, dimensjonert til en klasse med 20 studenter, med høye pulter til mønsterkonstruksjon. I tillegg har skolen tre fotostudioer som studentene kan disponere når fotograf er tilknyttet skolen. Det finnes også et felles bibliotek med relevant faglitteratur og oppslagsverk for de kreative utdanningene. Dette består av rundt 1200 titler innenfor kunst, design, fotografi og mote, men skolen baserer seg i stor grad på elektronisk informasjonsinnhenting.

Studentene vil dele et felles pauseareal med de kreative utdanningene ved skolen, med tilgang til eget kjøkken og sittegrupper.

Det er ikke oppgitt størrelse på klasserommene eller de øvrige rommene, men tilbyder henviser til sine *Prinsipper for læringsmiljø* som også er definert i *Studiehåndboka*. Her defineres kravene til undervisningslokaler, herunder klasserom og utstyr i disse. Det står at som et minimum skal klasserommene tilfredsstillende kravene til det fysiske læringsmiljø satt i arbeidsmiljøloven og forskrift for intern kontroll for helse, miljø og sikkerhet. Og at rommene skal være hensiktsmessige i forhold til type undervisning og antall studenter.

Vi anser kravene til og selve lokalene og utstyr som godt egnet for at studentene skal kunne oppnå utdanningens læringsutbytte.

IKT

Tilbyder har beskrevet krav til system- og programvare, og det fremgår at de oppfyller disse kravene med det utstyret de nå har. Tilbyder har nemlig allerede gjennom de andre kreative utdanningene på skolen en del IKT-utstyr som også studentene på *motedesign* vil kunne benytte. Dette omfatter 98 Mac-er med Adobe CC-pakke med blant annet Illustrator, InDesign og Photoshop. Det eksisterer et datarom med klassesett (Mac-er med Adobe CC) og som er tilkoblet printer, og dimensjonert for å kunne håndtere elektroniske læremidler og at programvare hentes over nettet. Maskinene er tilkoblet internett, og det er tilgang til kopimaskiner og printere, hvorav det er fem profesjonelle storformatskrivere.

Skolen benytter læringsportalen It's Learning med digitale lærerrom og digitale klasserom. Dette er ment for kommunikasjon mellom lærere, deling av fagstoff som foredrag og lenker, samt oppgavetekster til studentene. Vi mener imidlertid tilbyder bør vurdere om de på sikt bør tilrettelegge for en mer utvidet bruk av It's Learning som læringsplattform.

Tilbyder beskriver også administrative tjenester for studentene som at alle studenter ved Treider Fagskoler får et personlig brukernavn og passord ved studiestart for tilgang til IKT-tjenestene på skolen. Tilgang til rom og utstyr er alle dager så fremt det er ledig. En egen IKT-ansvarlig sørger for at alt utstyr til enhver tid fungerer tilfredsstillende. Det finnes også en resepsjon som er åpen fra 0815–2100 mandag-torsdag og fredager fra 0815–1600.

Administrative tjenester og øvrig infrastruktur

Studierektor og studiekonsulenter er tilgjengelige for studenter alle dager skolen er åpen mellom 0900 og 1600. Selve skolen er åpen mandag–torsdag i tidsrommet 0800–2100, fredager 0800–1600.

Lærere har egne pauserom/lærerværelser som benyttes mellom timene / i pauser. I disse rommene er PC-er dedikert til lærere, knyttet til egne printere og kopimaskiner.

For å sikre administrasjonens kommunikasjon og oppfølging av studenter er det opprettet et Dialogforum (studentstyret) der klassens tillitsvalgte sitter. Dialogforumet har regelmessige samtaler med studierektor/ faglig ansvarlig /studiekonsulent. Studentsamtaler gjennomføres ved behov; for eksempel ved for stort fravær eller i forbindelse med andre behov.

Tilbyder viser i søknaden også til arbeidet med det psykososiale arbeidsmiljøet hvor det fokuseres på samarbeid og kontakt med de andre klassene på de kreative utdanningene. Det legges derfor opptil felles arrangementer som felles fadderuke for studentene og facebookgruppe.

Tilbyder viser også til arbeidet med å forbedre det fysiske arbeidsmiljøet, som at luftingsanlegget i skolens lokaler byttes ut i løpet av sommeren 2015.

Vi vurderer at tilbyder har en meget god infrastrukturen på plass allerede, og at de gjennom sine retningslinjer og prinsipper for arbeidsmiljø, vil kunne følge opp studenter og læreres helse, miljø og sikkerhet i tiden fremover.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør vurdere om de på sikt bør tilrettelegge for en mer utvidet bruk av It's Learning som læringsplattform.

3.9 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Utdanningen anbefales ikke godkjent.

Tilbyder må:

- legge frem formelle samarbeidsavtaler med relevante aktører
- konkretisere læringsutbytter og omforme disse fra å være generiske til mer fagrelaterte
- bestemme seg for et begrep de ønsker å bruke for å omtale planen for utdanningen og så være konsekvent i bruken av det i sine dokumenter
- oppdatere begrepsbruken fra «mål» til «utbytte»
- synliggjøre hvor mye veiledningstid studentene har krav på og hvordan studentene veiledes utenom lærerstyrt undervisning

- konkretisere og tydeliggjøre kravene til formell kompetanse i kravspesifikasjonen
- konkretisere hva som legges i begrepet «bransjeerfaring» eller endre begrepet i kravspesifikasjonen
- presisere i kravspesifikasjonen, at minst én i lærerstaben tilknyttet utdanningen skal ha formell pedagogisk kompetanse, med eksempler på slags utdannelse som vil være relevant her
- tilføre kravspesifikasjonen forholdstallet mellom faglig ansatte og studenter, som i søknaden er oppgitt å være 1:20
- synliggjøre hvor mye veiledningstid studentene har krav på og hvordan studentene veiledes utenom lærerstyrt undervisning
- tydeliggjøre hvordan gjennomføring av sensur foregår
- presisere at/om emnet Møte med næringen vurderes som bestått/ ikke bestått, og at/om vurderingen baseres på obligatorisk deltakelse i en gitt prosent
- konkretisere kravene til sensors kompetanse og gjøre disse tydeligere og mer konsise

Tilbyder bør:

- gjøre den grafiske fremstillingen av opptakskravene tydeligere
- informere om at engelskkunnskaper er nødvendig, i studieplanens bestemmelser om realkompetanse
- etablere samarbeid med større aktører
- vurdere om det bør opplyses og informeres mer om studiets særpreg og plassering i utdanningskonteksten på feltet
- overveie å fjerne eller omformulere de upresise formuleringene «Ha en profesjonell holdning i yrkesutøvelsen» og «Være kreativ og fleksibel i arbeidsprosessene» som er vanskelige å måle
- rette opp formuleringer som «Skal kunne», «Skal ha» og så videre, til «Kan» og «Har»
- konkretisere læringsutbyttene i emnene Konstruksjon 1 og Konstruksjon 2 når det kommer til sømkunnskaper studentene er ment å tilegne seg.
- vurdere å slå sammen og kutte ned på utbyttene i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse knyttet til flere av emnene
- tydeliggjøre de to grafiske fremstillingene på side 36 og side 37
- sørge for at modulnavnene samsvarer i «Plan for utdanningen» og «Overordnet plan» og i utdanningens øvrige dokumenter
- konkretisere læringsutbyttene i emnene Konstruksjon 1 og Konstruksjon 2 når det kommer til sømkunnskaper studentene er ment å tilegne seg
- angi sideantall på pensumlitteraturen
- benytte seg av en etablerte standard for litteraturhenvisninger og angi antall sider fra hver kilde
- sette inn sideantall på pensumlitteraturen i planen
- på sikt vurdere om praksis bør tas inn i utdanningen
- vise hva som er avsatt ressurser til det pedagogiske arbeidet
- vurdere alternative formuleringer til at undervisningspersonell skal ha «overlegen kunnskap» i kravspesifikasjonen
- tydeliggjøre hva som regnes som mappeinnleveringer og fordypningsoppgave, i og med at det benyttes ulike begreper i studieplanen
- vurdere om de på sikt bør tilrettelegge for en mer utvidet bruk av It's Learning som læringsplattform

4 Tilsvarende

NOKUT mottok 17. august 2015 tilbakemelding fra søkeren, på vår innledende administrative vurdering og de sakkyndiges vurdering i utkast til tilsynsrapport.

Under presenterer vi søkerens tilbakemelding på vår administrative vurdering og på den sakkyndige vurderingen, samt de sakkyndiges og NOKUTs tilleggsvurdering av de opprinnelig underkjente kravene.

4.1 Søkerens tilbakemelding

Krav	Tema	Tiltak	Henvisning
Grunnleggende forutsetninger			
Tilbyder må	påføre når styrings-ordningen, systemet for kvalitetssikring og reglementet er vedtatt og av hvem	Ivaretatt i dokumentet	Se Styrevedtekter/ styreinstruks, Kvalitetssystem og Studiereglement (vedlagt)
Tilbyder må	presisere i styreinstruksen at styret har ansvar for selv å behandle klager eller for å oppnevne en særskilt klagenemnd	Ivaretatt i dokumentet	Se Styrevedtekter/ Styreinstruks
Tilbyder må	presisere i styreinstruksen at styret skal bestå av minst fem medlemmer med fulle rettigheter og at de må ha student- og ansattrepresentant med minimum møte-, tale- og forslagsrett i de tilfeller styret behandler saker av betydning for gjennomføringen av godkjent fagskoleutdanning, og det må fremgå hvordan representantene velges	Ivaretatt i dokumentet	Se Styrevedtekter/- Styreinstruks
Tilbyder må	tydeliggjøre at studenten i klagenemnden skal ha en personlig vara som er valgt av studentene	Ivaretatt i dokumentet	Se Styrevedtekter/ styreinstruks og Instruks klagenemnd
Opptak			
Tilbyder bør	gjøre den grafiske fremstillingen av opptaks-kravene	Den grafiske fremstillingen er standard mal for opptak	

SoFI – Motedesign – Vedlegg Tilsvarende tilsynsrapport 170815

	tydeligere	på alle utdanningene ved Treider. Skolen vil i løpet av høsten se på hvordan tabellen kan forenkles iht sakkyndiges kommentarer.	
Tilbyder bør	informere om at engelsk-kunnskaper er nødvendig, i studieplanens bestemmelser om real-kompetanse	Punktet om krav til engelskkunnskaper og nivå er tatt inn i planens punkt om realkompetanse	Se Plan for utdanningen, <i>pkt 6.3 Real-kompetanse Motedesign</i>
Samarbeid med yrkesfeltet			
Tilbyder må	legge frem formelle samarbeidsavtaler med relevante aktører	Formelle samarbeidsavtaler er fremskaffet	Se vedlegg
Tilbyder bør	etablere samarbeid med større aktører	Det arbeides kontinuerlig med eksterne interessenter og aktører, og skolen vil høsten 2015 ha fokus på å formalisere slikt samarbeid ytterligere	
Læringsutbytte			
Tilbyder må	konkretisere læringsutbytter og omforme disse fra å være generiske til mer fagrelaterte	Tiltaket er utført	Se Plan for utdanningen, <i>pkt kapittel 3 Utdanningens totale læringsutbytte</i>
Tilbyder bør	vurdere om det bør opplyses og informeres mer om studiets særpreg og plassering i utdanningskonteksten på feltet	Det arbeides med å forbedre informasjonen omkring utdanningen, både på skolens hjemmeside, i kataloger og i annet materiell	
Tilbyder bør	overveie å fjerne eller omformulere de upresise formuleringene «Ha en profesjonell holdning i yrkesutøvelsen» og «Være kreativ og fleksibel i arbeidsprosessene» som er vanskelige å måle	Upresise formuleringer er fjernet	Se Plan for utdanningen
Tilbyder bør	rette opp formuleringer som «Skal kunne», «Skal ha» og så videre, til «Kan» og «Har»	Formuleringene er rettet iht kommentarer fra sakkyndige	Se Plan for utdanningen/ Studieplan
Tilbyder bør	konkretisere læringsutbyttene i emnene Konstruksjon 1 og Konstruksjon 2 når det kommer til sømkunnskaper	Læringsutbyttene er korrigeret iht kommentarer fra sakkyndige	Se studieplanen, emnene <i>Konstruksjon 1</i>

SoFI – Motedesign – Vedlegg Tilsvartilsynsrapport 170815

	studentene er ment å tilegne seg		og Konstruksjon 2
Tilbyder bør	vurdere å slå sammen og kutte ned på kutte ned på utbytter i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse knyttet til flere av emnene, for eksempel ved å kombinere tilstøtende utbytter	Læringsutbytter er slått sammen og antallet redusert iht kommentarer fra sakkyndige	Se studieplanen
Utdanningens emner og innhold			
Tilbyder bør	tydeliggjøre de to grafiske fremstillingene på tidligere side 36 og side 37	Denne vil bli sett på ifm revisjon av plan for utdanningen	
Tilbyder bør	sørge for at modulnavnene samsvarer i «Plan for utdanningen» og «Overordnet plan» og i utdanningens øvrige dokumenter	Begrepsbruken er ryddet opp i	Se bl a Plan for utdanningen/ Studieplan
Tilbyder bør	konkretisere læringsutbyttene i emnene Konstruksjon 1 og Konstruksjon 2 når det kommer til sømkunnskaper studentene er ment å tilegne seg	Utbyttebeskrivelsene er konkretisert iht kommentarer fra sakkyndige	Se Plan for utdanningen/ Studieplan
Tilbyder bør	angi sideantall på pensumlitteraturen	Sidetall er angitt iht kommentarer fra sakkyndige	Se Plan for utdanningen/ Studieplan
Studieplanen			
Tilbyder må	bestemme seg for et begrep de ønsker å bruke for å omtale planen for utdanningen og så være konsekvent i bruken av det i sine dokumenter	Begrepet fagplan er erstattet med studieplan. Hoveddokumentet heter Plan for utdanningen (iht NOKUTs begrepsbruk i elektronisk søknad)	Se Plan for utdanningen/ Studieplan
Tilbyder må	oppdatere begrepsbruken fra «mål» til «utbytte»	Begrepsbruken er ryddet opp i	Se Plan for utdanningen/ Studieplan
Tilbyder bør	benytte seg av en etablerte standard for litteraturhenvisninger og angi antall sider fra hver kilde	Tabellene for pensumlitteratur er gjennomgått og revidert iht etablert standard	Se Plan for utdanningen/ Studieplan
	sette inn sideantall på pensumlitteraturen i planen		Se Plan for utdanningen/ Studieplan
Praksis			
Tilbyder bør	på sikt vurdere om praksis bør tas inn i utdanningen	Vil bli tatt i vurderingen ved første revisjon av	

SoFI – Motedesign – Vedlegg Tilsvar tilsynsrapport 170815

		opplegg og studieplan	
Veiledning og oppfølging			
Tilbyder må	synliggjøre hvor mye veiledningstid studentene har krav på og hvordan studentene veiledes utenom lærerstyrt undervisning	Se nytt avsnitt i Plan for utdanningen og detaljerte beskrivelser på emnenivå og hovedpunkt	Se Plan for utdanningen kapittel 11.5 <i>Veiledning og oppfølging</i> og detaljer i Studieplan
Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse			
Tilbyder må	konkretisere og tydeliggjøre kravene til formell kompetanse i kravspesifikasjonen	Kravspesifikasjon for undervisningspersonalet er revidert iht sakkyndiges krav	Se Plan for utdanningen <i>kap 14.4 Kravspesifikasjon undervisningspersonell</i>
Tilbyder må	konkretisere hva som legges i begrepet «bransjeerfaring» eller endre begrepet i kravspesifikasjonen	Kravspesifikasjon for sensorer er revidert iht sakkyndiges krav	Se Plan for utdanningen <i>kap 14.6 Kravspesifikasjon sensorer</i>
Tilbyder må	presisere i kravspesifikasjonen, at minst én i lærerstaben tilknyttet utdanningen skal ha formell pedagogisk kompetanse, med eksempler på slags utdanning som vil være relevant her	Tatt inn i Plan for utdanningen	Se Plan for utdanningen <i>kap 14.3 Kompetansekrav til fagpersonell Motedesign</i>
Tilbyder må	tilføre kravspesifikasjonen forholdstallet mellom faglig ansatte og studenter, som i søknaden er oppgitt å være 1:20	Tatt inn i Plan for utdanningen	Se Plan for utdanningen <i>kap 15 Forholdstall mellom lærere og studenter</i>
Tilbyder må	synliggjøre hvor mye veiledningstid studentene har krav på og hvordan studentene veiledes utenom lærerstyrt undervisning	Tatt inn i Plan for utdanningen og i studieplan på emnenivå	Se Plan for utdanningen
Tilbyder bør	vise hva som er avsatt ressurser til det pedagogiske arbeidet	Skolen anser pedagogisk arbeid og videreutvikling som svært viktig og ifm	

SoFI – Motedesign – Vedlegg Tilsvar tilsynsrapport 170815

		utvikling av nye utdanninger og revisjoner av eksisterende legges det ned en betydelig innsats. Pedagogisk arbeid er løpende og det er vanskelig å anslå nøyaktig antall timer. Pedagogisk ansvarlig (adm dir), faglig leder, studierektor og kvalitetsleder er alle aktive i det pedagogiske arbeidet.	
Tilbyder bør	vurdere alternative formuleringer til at undervisningspersonell skal ha «overlegen kunnskap» i kravspesifikasjonen	Punktet er fjernet	
Eksamens- og vurderingsordningene			
Tilbyder må	tydeliggjøre hvordan gjennomføring av sensur foregår	Punktet er presisert	Se Plan for utdanningen pkt 14.5 SoFIs krav til sensorer, avsnitt 6
	presisere at/om emnet Møte med næringen vurderes som bestått/ ikke bestått, og at/om vurderingen baseres på obligatorisk deltakelse i en gitt prosent	Det er ingen eksamen eller karakter nyttet til emnet Møte med næringen, men det er krav om oppmøte iht reglene i studie-reglementet (maks 25 % ugyldig fravær). Belastningsnøkkelen på emnet er justert	Se formulering i studieplanen under emnet <i>Møte med næringen</i> Se Studieplanen <i>Emne Møte med næringen</i> og <i>Emnene Design 1 og 2, og Konstruksjon 1 og 2</i>
Tilbyder bør	tydeliggjøre hva som regnes som mappeinnleveringer og fordypningsoppgave, i og med at det benyttes ulike begreper i studieplanen	Begrepsbruken er ryddet opp i	Se Plan for utdanningen og Studieplanen

Sensorenes kompetanse			
Tilbyder må	konkretisere kravene til sensors kompetanse og gjøre disse tydeligere og mer konsise	Kravspesifikasjon for sensor er revidert	Se Plan for utdanningen kap 14.6 <i>Kravspesifikasjon sensorer</i>
Infrastruktur			
Tilbyder bør	vurdere om de på sikt bør tilrettelegge for en mer utvidet bruk av It's Learning som læringsplattform	Tiltaket vil bli vurdert av skolens Itslearning-ansvarlig i samarbeid med faglig leder	

4.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

Vi uttalte tidligere i vår rapport at vi mener tilbyder har skrevet en grundig og svært god søknad. Den omsøkte utdanningen virker krevende og ambisiøs, men med realistiske mål sett i forhold til bransjen. Vi anså tilbyders søknad til å ha godt faglig innhold og at den demonstrerte god faglig kompetanse hos søker.

Vi ser at tilbyder har foretatt de endringene vi har krevd. Dette omfatter både korrigeringer og også gode tilføyinger og omarbeidinger. De mål-punktene som fantes i vår rapport er blitt korrigert og endret på en tilfredsstillende måte; blant annet har tilbyder gjort følgende:

Punkt 3.2.2 Samarbeid med yrkesfeltet: Tilbyder har fremskaffet formelle samarbeidsavtaler med ti samarbeidspartnere

Punkt 3.3, Læringsutbytte: Tilbyder har gjort læringsutbyttene mer fagrelaterte, og de har formulert utbyttene fra «Skal ha» og «Skal kunne» til «kan» og «har».

Punkt 3.4.3 Studieplanen: Det er ryddet opp i terminologien i studieplanen, som dreide seg om konsekvent bruk av begreper som «Fagplan», «Studieplan», «Utdanningsplan» i henhold til NOKUTs begrepsbruk. De har også rettet opp i begrepene «Mål» og «Utbytte» i studieplanen.

Punkt 3.5.1 Veiledning og oppfølging: I «Plan for utdanningen» og på emnenivå har tilbyder tydeliggjort hvor mye tid studentene kan regne med å få til veiledning. På emnenivå redegjøres det for hvilke type veiledning det dreier seg om.

Punkt 3.6: Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse: Det er utarbeidet en tydelig kravspesifikasjon om undervisningspersonalets og sensorers kompetanse. Det er også tatt inn et avsnitt om at én i lærerstaben skal ha formell pedagogisk kompetanse, med eksempler på hva slags utdanning som vil være relevant her.

Punkt 3.7.1, Eksamens og vurderingsordninger: Gjennomføringen av eksamenene er klargjort og presisert. Begrepsbruken innen de ulike eksamensformene er ryddet opp i og gjort tydeligere. I et av emnene der det ikke er eksamen har tilbyder gjort det tydeligere at studentene får karakteren bestått/ikke bestått på bakgrunn av fremmøte/fraværsprosent.

Vi ser at tilbyder også har gjort andre viktige endringer som for eksempel å presisere og konkretisere læringsutbyttebeskrivelsene. Her er det nå mye tydeligere for studenter hva de skal lære og hvilke krav som stilles til dem.

I tillegg har tilbyder gått gjennom, reflektert over og tatt i betraktning de bør-punktene som vi foreslo, og utdanningen fremstår nå som et enda bedre tilbud. Noen av disse punktene omhandler bedre grafiske oversikter over eksamenstyper, konkretisering og forenkling av læringsutbyttene eller angivelser av sideantall på pensumlitteratur. Andre bør-punkter er ikke endret enda, men tilbyder er lydhøre for våre forslag og sier at disse punktene skal vurderes og revideres senere. Det har vi forståelse for.

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.3 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Utdanningen anbefales godkjent.

4.4 NOKUTs tilleggsvurdering

Vi påpekte innledningsvis noen forhold som tilbyder måtte rette opp i forbindelse med de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning. Dette gjaldt å påføre styringsordningen, systemet for kvalitetssikring og reglementet dato for når dokumentet ble vedtatt og av hvem, og å gjøre presiseringer i styrevedtektene og styreinstruksen. Tilbyder har ved tilsvaret oppfylt våre krav.

Følgende vil ikke hindre godkjenning av denne utdanningen, men tilbyder må gjøre endringer i sine styrevedtekter. I fagskoletilsynsforskriften er det en presisering om at styrets ansvar eksplisitt må fremgå av styrevedtektene, jf. merknader til forskriften § 3-1 (1) c. Treider Fagskoler AS' styringsordning oppfyller ikke NOKUTs krav ettersom beskrivelsen av fagskolevirksomhet og styrets ansvar over fagskolevirksomheter kun nevnes i styreinstruksen, som har en annen juridisk status.

Tilbyder må sørge for at styrets *vedtekter* eksplisitt viser hvilket ansvar styret har for fagskoleutdanningen.

5 Vedtak

NOKUT ved direktøren anser de faglige kravene for godkjenning av utdanningen motedesign, 120 fagskolepoeng stedbasert undervisning, ved Treider Fagskoler AS som oppfylt. NOKUT godkjenner derfor utdanningen.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden av 14. juli 2015 og i tilsynsrapporten. Vedtaket gjelder for fagskolen School of Fashion Industry (SoFI) med studiested i Oslo.

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om fagskoleutdanning § 2
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (1)

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad datert 14. juli 2015, NOKUTs saksnummer 15/474-1
- tilsvar datert 17. august 2015, NOKUTs saksnummer 15/474-9